

Şimalî Çin işi kaygılar uyandırıyor

Gündelik

ÇİN

F. R. ATAY

Geçenlerde japon gazeteleri Şanghai şehrinin imtiyazlı bölgesindeki ingiliz kontrolüne yeni - den hücum etmeğe başladılar. Bu münasebetle Manchester Guardian diyordu ki: "Hücum, Cenevre'de münakaşalar bütün şiddetini bulduğu zamana rastlamıştır. Maksat, şehrin enternasyonal yönetmesinde japon nüfuzunu kuvvetlendirmek olduğu meydandadır. Japon gazetelerinden birinin yazısındaki şu cümleye dikkat ediniz: *Şanghai Asya'nın bir parçasıdır. İmtiyazlı bölgede daha az ingiliz ve daha çok asyalı kullanılmak mantığı olur.*"

Japon istekleri şunlardır: İmtiyazlı bölgede japon terbiyesine daha çok yer verilmelidir. Belediye meclisi tarafından güdülen terbiye tipi, pek fazla ingilizdir. Sonra seçim sisteminde değişiklikler lazımgelir; öyle ki imtiyazlı bölgede yaşayan japonlar daha çok miktarda rey verebilsinler. Belediye yönetmesinde çalışan ingilizler daha çok maaş almamalıdır. Şanghai'da umumî fikir odur ki eğer japonların istedikleri kabul edilmeyecek olursa, onlar, ya imtiyazlı bölge dışındaki Çin toprağını alacaklar, yahud, imtiyazlı bölgenin, nüfus ve endüstri kurumlarının çokluğundan dolayı en çok gelir veren Kang-Kéou parçasına yerleşeceklerdir. "İmtiyazlı bölge yanında Çinlilerin başlamış oldukları inşaa ve bayındırlık işlerine japonlar tarafından itiraz olunmasına sebep, bu işler biter bitmez, orayı tamamiyle hazır bir japon bölgesi olarak alırmak arzusundandır."

Biraz da Çin şimaline doğru bakalım. Gene aynı günlerde bir japon gazetesi diyor ki: "Japonya'nın yarım asırlık politikası, şarkta, Çin - Japon elbirliği üstüne dayanan bir barış ve genlik nizamı kurmaştır. Japonların bu husustaki siyasa plânının esas noktaları şunlardır: 1 - Nankin hükümetini, japonlar aleyhindeki hareketin önüne geçmeğe ve Çin'i Avrupa ve Amerika'nın kucağına atan politikadan vazgeçmeğe mecbur etmek, 2 - Çin'i, dış Mongolya'nın bolşevikleşmesine ket vurma için, japonların Sayyet düşmanlığı politikasını kabul etmeğe ve tutmağa davet etmek.

"Eğer Çin gidişini buna uydurmazsa, şimal - Çin'de yeni bir vaziyet vücuda getirilecektir."

Şimal - Çin'de ne yapılmak istendiğini dünkü telgraflar okurlarımıza öğretmişti. Ordularını Çin seddi önünde toplayan japonlar, yüz milyonluk küçük bir parçanın Japonya kontrolü ve japon uzmanlarının idaresi altında, bir federasyon haline sokulmasını istemektedirler. Bu federasyonun, ekonomi ve siyasa bakımından Çinle hiç bir münasebeti olmayacaktır. Yalnız Japonya ve

(Sonu 4. cü sayfada)

Edebî hatıralar

Halid Ziya

F. R. Atayın bu yazısını yarınki sayımızda okuyunuz.

İtalya'da zecrî tedbirlerin tesiri başladı Habeşistanda çarpışmalar devam ediyor

Şimalî Çin meselesi

Milletler Cemiyeti Çin - japon işine karışmıyacak mı?

Cenevre, 20 (A.A.) — İyi malumat almakta olan muhitler, bir uzlaşma ümidi mevcut oldukça ve şimalî Çin istilâya uğramadıkça Çin'in şimdiki Çin - japon anlaşmazlığını Milletler cemiyetine vermekten istinkâf edeceğini beyan etmektedir. Bundan başka Milletler cemiyeti, Mançuri meselesindeki muvaffakiyetsizlikten sonra böyle bir mesele ile uğraşmaktan nefret duymaktadır.

(Çin'e aid haberler 2. nci sayıdadır.)

General Şang - Kay - Şek

Zecrî tedbirlere karşı

İtalya bütün varlığıyla karşı gelmeğe çalışıyor

Torino, 20 (A.A.) — İtalya veli - ahdı, Rakonideki kiral sarayının çayrlarının, zecrî tedbirler dolayısıyla buğday tarlasına tahvilinde hazır bulunmuştur.

İtalyada halktan iane toplanıyor.

Roma, 20 (A.A.) — Halk tarafından hükümete hususiyle altın ve gümüş eşya şeklinde bir çok ianeler verilmiştir. Hemen hemen her tarafa iane teşkilatı vücuda getirilmiştir.

Çiftçiler, ekinleri artırmağa karar vermişlerdir.

İtalyada kâğıd sıkıntısı ve bir karar

Roma, 20 (A.A.) — Hükümet, endüstri tarafından kullanılmak üzere, eski kâğıdların gönderilmesini resmi dairelere bildirmiştir. İç bakanlığı şimdiye kadar 20 ton kâğıd göndermiştir.

Habeş haberlerine göre

İtalyanların ileri hareketi tamamen durmuştur

Adisababa, 20 (A.A.) — Geralt, Tembien ve Sicire mıntakalarında mücadele gittikçe mühimleşmektedir. Makallenin cenubunda italyanların ileri hareketi tamamen durmuştur. Sözüne itimad edilir kaynaklardan öğrenildiğine göre, küçük müfrezeler ayrılmış 10 bin kadar habeşli bu mıntakalarda çete harbi yapmaktadır. İ-

talyanlar, Vebesebeli nehri boyunca ilerlemek için birçok teşebbüslerde bulunmuşlarsa da her defasında geriye püskürtülmüşlerdir.

Büyük tayyare kuvvetleri dün ve bugün Makallenin cenubunda, daha tahşidi tamamen bitmemiş olan habeş kuvvetlerini dağıtmak üzere birçok hareketlerde bulunmuşlardır.

Cepheye giden habeşliler karlılarıyla vedalaşıyorlar

"Ulus,, un dil yazları

Tanrı - Rab

"Tanrı, tan, tanyeri, rab, yarab, yarabbi,, sözlerinin etimoloji, morfoloji, fonetik bakımından analizi

Evelisi gün ve dün "Allah, ilâh, ilâhe, hudağ, çalap" sözlerinin analizini yazmıştık. Yine bu anlamları gösteren "Tanrı" ve "Rab" sözlerini de bugün analiz ederek bu bahsi tamamlıyoruz.

TANRI

Etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3) (4) (5) (6)
(ağ + at + an + ağ + ar + ığ)

Görüldüğü gibi kelime kök olan (ağ) ve (4) üncü parça olan "ağ" ile (2) inci parçanın ve son ekin konsonları düşmüş bulunuyor.

(1) Ağ: Köktür. Mefhumu, (Allah) ve (Çalap) taki kökün aynıdır.

(2) At: (. + t), ektir. Umumiyetle "yapıcılık, yaptırıcılık, yapılmış olmaçlık,, gösterir,, yani kökün mefhumunun anlamına tamamiyet vererek onun müspet olduğunu ifade eder. Burada yaptığı işi, kelimenin (4) üncü parçasında göreceğiz.

(3) An: Ektir. Bilindiği gibi bir obje veya süjenin bitişiginde herhangi bir varlığı, oluşu, hareketi işaret eder. Burada o obje veya süje, (4) üncü parça olan (ağ) - dir. Bunun bitişiginde olmuş olduğu anlaşılacak şey de yukarıda işaret ettiğimiz (t) ekinin yaptığı işidir. Yani (ağ) kökünün mefhumları, objeyi gösteren (4) üncü (ağ) parçasının bitişiginde tecelli etmiştir.

Not: — Kök olan (ağ) a doğrudan doğruya güneş anlamını verirse:

Ağ + at + an + ağ = ağatanağ = atanağ = tanağ = tan sözü, güneşin kendi yakınına gelmesiyle hasıl olan "parlaklık, beyazlık" mefhumunun ifadesi olur. Burada son (ağ), sözdeki parlaklık mefhumunu tayin eder bir işaret. Kullanışta kelimenin, bizim ağızımızda aldığı en son morfolojik ve fonetik şekli "TAN" dır. Meselâ "tan yeri" dediğimiz zaman, işte bu parlaklığın geleceği bilinen yer demektir. Parlaklık bu yere geldikten sonradır ki: "tan yeri ağardı" deriz. Demek ki "tan" kelimesi "mücerret beyaz

lık, parlaklık" manasındır. Fakat "tanrı" kelimesinde yürüyen anlamı bu değildir. Onu izah için kelimenin etimolojik parçalarının tetkikine devam edelim.

(4) Ağ: Obe veya süje işaret eder. Bu objenin bitişiginde (tanrı) kelimesinin ana kökündeki anlamların, (. + t) eki vasıtasıyla vücut bulduğunu yukarıda izah etmiştik.

(5) Ar: (. + r), ektir. Herhangi süje veya pansenin belli, kesin bir nokta veya sahada takarrür ve temerküz ederek oluşunu, bulunuşunu fark ve temyiz ettirmeye yarar. Bu işaret, düşünülen şeyin olduğunu da ifade eder. Burada belli olan süje, kendinden evvel gelen (4) üncü parça, yani (ağ) dır. Olduğu ifade edilen panse de kökün (. + r) vasıtasıyla yapışık sahada takarrür ve temerküz ettirilen mefhumlardır.

(6) İğ: (. + ğ), ektir. Bilindiği - Sayıfayı çeviriniz -

Dil hakkında

Etimolojik ve Morfolojik

VI ncı Anket

- 1 — Şark, doğu
- 2 — Şimal, nord
- 3 — Garp, batı
- 4 — Cenup, sud

- I) Yukardaki kelimelerin ilk ve asıl kökleri nelerdir?
- II) Bu kelimeler nasıl teşekkül etmişlerdir?
- III) Bu kelimeleri teşkil etmek için köke ilâve olunan ekler nelerdir ve eklerin her birinin mana ve farkları bakımından rolleri ne olmuştur?
- IV) Bu araştırma neticesinde:
 - A - Türkçedeki kökleri ve,
 - B - Türk dili ekleri, ve,
 - C - Türk sözlerinin teşekkülü hakkında bir kaide çıkarmak mümkün müdür?

Yukardaki altıncı dil anketimize okurlarımızın verecekleri cevaplar, gazetemiz yazı işleri direktörlüğüne göndermelerini rica ederiz. Şimdiye kadar aldığımız cevapları vasıtasıyla koyduğumuz gibi bundan böyle de koyacağız.

Güneş - Dil Teorisi üzerine

Naim Onat'ın bir yazısı yarınki sayımızdadır.

SON DAKİKA

Habeş imparatoru

Tayyare ile meçhul bir semte hareket etti-
Kocalarının yanında harbeden
habeş kadınları

Londra, 20 (A.A.) — Royter bildiriyor: Saat 6 da hususî uçağı ile bilinmeyen bir semte hareket eden imparator çok yakında Adisababaya dönecektir. Sansör, bu hususta bundan başka bir şey yazılmasına ve tafsilat verilmesine müsaade etmemektedir.

Anale cenubunda vukua gelen son çarpışmalar esnasında bir habeş kadın atlısı ölmüş ve yedi habeş kadını yaralanmıştır. Yaralılarından ikisi Adisababadaki fransız hastanesine yatırılmıştır. Bunlardan Simatu adındaki kadın kocasına mermi verirken, Ayeliç adındaki diğer genç ve güzel kadın ise yaralı kocasına su içirirken italyan mermilerine hedef olmuşlardır.

Bu iki kadın demiştir ki: "Cep-

hedeki bütün kadınlar erkeklerinin yanı başında harb eylemekte ve onların katlandıkları bütün meşakkat ve tehlikeleri ortaklaşa pay etmektedirler. Yaralarımız iyileşir iyileşmez yeniden cepheye döneceğiz."

İmparator tarafından çağırılan Vehip Paşa yakında Cicikaya dönecektir. Vehip paşa demiştir ki: "— Harp kaybolmuş değildir. Son gülen iyi güler."

B. Musolininin oğullarının uçaklarına isabet eden kurşunlar

Londra, 20 (A.A.) — Röyter ajansının Tigre cephesi aytaının bildirdiğine göre, B. Musolini'nin oğlu Bruno'nun uçağı yedi yerinden ve öteki oğlu Vittorio'nunki ise dokuz yerinden kurşunla delinmiştir.

Yutland kahramanı amiral Jeliko öldü

Londra, 20 (A.A.) — Bu akşam Londra'da ölen Amiral Jeliko, Yutland muharebesi kahramanı idi. Kendisi, mübarekenin yıldönümü günü olan 11 teş-

rini evvelde meçhul asker anıtı önünde yapılan tören esnasında soğuk almış ve bu rahatsızlık sonradan zatüreeye çevirmişti.

Zecrî tedbirler ve ekonomik tesirleri

Prag, 20 (A.A.) — Stefani ajansı aytaından:

Bütün gazeteler İtalyanın zecrî tedbirlerine mukavemet etmek hususunda inatçı kararını kaydetmekte ve bu kararın, zecrî tedbirleri tat-

bik eden devletler ekonomisinde doğuracağı neticeleri incelemektedirler.

Gazetelere göre, Çekoslovakya için, kaybolan italyan piyasası yeri ne bir başka piyasa elde edilmesi güç olacaktır.

gi gibi panseyi tamamlar, tayin eder ve ona ad olur. O halde: Tanrı = TNRI: Esas olan büyüğün, kuvvet ve kudretin kendi bitişinde tecelli ettiği kabul olunan obje veya süjenin ifadesi dir. Türkün gözünde ve kafasında bir ve en büyük varlık, esas kuvvet ve kudret kaynağı, (güneş) bilinmiş, tanınmış ve ona tapılmış olduğu malumdur.

Her noktasma, her an, güneşin yaklaşagelmekte olduğu geniş ve yüksek sahaya, yani göke, güneşe nisbetle, verilen bir isim de (Tanrı) dır. (Gök) ve (Tanrı) sözleri, güneşe nisbeten, uluhiyet anlamında da kullanılır.

Fakat, (Tanrı) sözü "Allah" demek değildir. O, Allah'ın mümes-sili tanılan ve bu itibarla kendine tapılan her şeydir:

O bir hayvandır, bir kuştur, bir taştır, bir çürümüş ağaç parçasıdır, bir resimdir:

"Taştanara = Taştanrı (idol) "
"Tuos Tanara = eski çürümüş ağaçtan yapılmış Tanrı, idol" [*]

Hulâsa, bütün iyi varlıkların genel adı (Tanrı) dır.

Not: — (Tanrı) sözünün şu şekilleri de vardır:

- I — Tenigü
- II — Tanara
- III — Tagara
- IV — Tenri
- V — Tenere
- VI — Teneri
- VII — Tener
- VIII — Tengeri ("Tanrı" kelimesinin başta etimolojik şeklini yazarken dördüncü parça olarak gösterdiğimiz "ağ" unsuru, bu kelimeye kendini göstermektedir.)

Bu kelimeler ve bunlara ait izahlar, Pekarski'nin Yakut Dili Lûgatinden alınmıştır.

RAB

Kelimenin orijinde şekli (aya-

[*] Pekarski, Yakut Dili Lûgati

rabıg) ve (ağarabıg) dır. Şimdi etimolojik şeklini yazalım:

- (1) (2) (3) (4)
- (ay + ar + ap + ıg)
- (ağ + ar + ap + ıg)

(1) Ay, ağ: Köktür. Bildiğimiz gibi "büyüklük, kuvvet, kudret v. s." anlamındadır. "İnsanı yaratmak, hayat vermek, ruh vermek, vücud getirmek, yeri tesis etmek" [*] manalarını da haizdir.

(2) Ar: (. + r), ektir. Rolü yukarda izah olundu.

(3) Ap: (. + p) ekinin işaret ettiği veçhile kendisinde kökün uluhiyete ait bütün mefhumlarının temerküz ve takarrür ettiği süje veya objedir. Yani uluhiyet evsafı kendinde takarrür etmiş bir mefhumu düşündürür.

(4) İg: (. + ğ) ektir. Düşünülen mefhumu haiz olan isimlendirir.

(Ay + ar + ap + ıg) = aya-rabıg [1] = yarabıg ve (ağ + ar + ap + ıg) = ağarabıg = ğarabıg yahut (yarabıg = rabıg: "yaratmak, hayat vermek, can vermek, kudretine malik olan" demektir.

Not: 1 — Kullanışta kelimelerin sonundaki (ıg) eki, (b) yi uzatmak suretiyle telâffuz edilir. (Rabbim) denildiği zaman (ıg), (b) şeklinde, yerini alıyor.

Görülüyor ki kelimenin sonunda (p) değil (b) konsonunun bulunuşu, bunun, sözün sonu olmayıp ondan sonra son (ıg) ekinin bulunmuş olmasındandır. (İğ) in uzatma rolü, kendinden evvelki konsonun tekrarıyla yapılmış oluyor.

Not: 2 — Bu iki kelimenin ikisi de kullanılır: Rab, Yarab. "Ya.... Rab!" da başka bir şeklidir.

[**] Pekarski: Yakut Dili Lûgati

[1] Fonetik icabı (p), (b) ye inkılâp ediyor.

DIŞ HABERLER

Stakanovist konferansında

B. Molotof bir söylev verdi

Kapitalist ve sosyalist sistemleri hakkında bir kıyaslama - Sovyetler Birliğinde yeni hamle ve yeni mücadele

Moskova, 20 (A.A.) — Halk komiserleri kurulu başkanı B. Molotof Stakanovist konferansında söylediği büyük bir nutukta, Stakanof hareketinin büyük inkışafına işaret ettikten sonra bu eserin şimdi işçi sınıfının eseri haline geldiğini, kömür madenlerinde çalışan bu harekete mensub işçilerin Avrupadaki kapitalist olduklarını, otomobil ve kundura sanayiinin de Avrupanın en büyük fabrikalarını geride bıraktığını, Stakanovist rekabet hareketinin beş senelik plânı bütün alâkadar bölgelerde dört senede başarmak imkânını ortaya koyduğunu ve bu endüstri hareketine kolkoz ve sovkoz tarlalarında mahsul sahasının da iltihak ettiğini bildirmiştir.

B. Molotof, kapitalist ve sosyalist sistemleri hakkında bir kıyaslama yaptıktan sonra, Sovyetler birliğinde Stakanof hareketi ismini almış olan yeni hamle ve mücadelenin kapitalizmin tanımadığı bir hadise olduğunu ve bunun kapitalizm şartları içinde imkânsız da bulunduğunu söylemiş ve son senelerdeki dünya ekonomi buhranının da bunu gösterdiğini ilâve etmiştir.

B. Molotof, faşizmi tenkid ederek bu sistemin işçi sınıfı arasında kendisine karşı ihtilâl kını yetiştirdiğini ve tahkimini emperyalist sömürge sergüzeştları ve ilhaklarda aradığını söylemiştir.

B. Molotof bu vesile ile, Mançuri'nin işgalini, Çindeki yeni işgalleri hatırlatmış ve bu yeni işgallerin emperyalist sergüzeştı-

ler için ne akibet doğuracağını belli olmadığını söylemiş, yeni bir dünya harbi tehlikesi gösteren ve bütün kapitalist sisteminin bizzat mevcudiyeti için büyük bir tehlike olan habeş işgalinden ve bazı devletlerin Sovyetler birliğine karşı olan zorba hırs ve tamahlarından bahsettikten sonra demiştir ki:

"— Müdahaleler zamanının geçtiğini ve bunun artık mevzuu-bahs olamayacağını biliyoruz. İlk teşrin inkılâbından sonra, en mü-

him mesele işin teşkilâtlandırılması olmuştur. Lenin sosyalist rekabet fikirlerini incelemiş ve bu fikirler sosyalist kuruluşunun başlıca muharrik kuvveti olmuştur. Lenin'in sadık devamı olmuş olan Stalin bu rekabet hareketinin hakiki ilham ve idare unsuru olmuştur. Stakanof hareketi bu sahada öyle yüksek bir merhalede ki, mesud kolektif çalışmaya hissiyatına varan doğru yolu teşkil etmekte ve şimdi ilk yemişini vermiş bulunmaktadır."

Uzakşarkta yeni durum

İstiklal fikri suya mı düşüyor? - Japon ultimatomuna Çin henüz cevap vermedi

Pekin, 20 (A.A.) — Japon General Doihara, şimali Çin hükümetini istiklalini ilân için kandırmaya muvaffak olamamıştır. Sanıldığına göre, muhtariyet hareketi tamamiyle suya düşmüştür.

İstiklalin ilanı arızaya uğramış.

Şanghai, 20 (A.A.) — Şimali Çin'in istiklalinin ilanı bir arızaya uğramıştır. Japonların vermiş oldukları ultimatomon mühleti bittiği halde yeni rejim hakkında hiç bir bildirig neşredilmemiştir. Bu hal, şunlara atfedilmekte dir:

1 — Nankin'de Şang-Kay-Şek ile japon elçisi arasında yapılmakta olan görüşmelerin neticesini beklemek.

2 — Şantung ve Şansi eyaletinin japon nüfuzu altında bir muhtariyet rejimi

mi kabulüne mütemayil olmamaları.

Şantung'un, Çin'deki japon kuvvetleri kumandanı General Tada'ya karşı soğuk davranmış olduğu ve Şansi'nin durum ve hareketinin şüpheli bulunduğu söylenmektedir.

Japon ultimatomuna Çin daha cevap vermedi.

Şanghai, 20 (A.A.) — Japonya'nın ultimatomuna, Çin hükümeti henüz cevap vermemiştir. Yeni müzakereler beklerken Japonya'nın hareketini şimdilik durdurarak bir anlaşmanın kendiliğinden hasil olduğu sanılıyor.

Pekin'den alınan bir haberde, diplomatik delegelerin teşebbüste bulundukları bildirilmekte ve şimal Çin'deki durumun şu birkaç gün içerisinde belli olacağı söylenmektedir.

İngiltereden zecri bir hareket beklenmiyor.

Londra, 20 (A.A.) — Londra ile Paris ve ihtimal Vashington arasında bugün Uzak Şark'ta doğan yeni durum hakkında çok mühim görüşmeler yapılacağı haber verilmektedir.

Büyük Britanya'nın elastik olmayan bir yol tutması pek az muhtemeldir, zira Japonya'nın harek'etlerine karşı müessir hiç bir tedbir alamıyacağını pek ala takdir etmektedir.

Sıyasal muhitler, uzak şarkta da rumun habeş meselesinden çok daha mühim olduğu düşüncesindedir

Çek-leh anlaşmazlığı

Varşova, 20 (A.A.) — Lehistan - Çekoslovakya anlaşmazlığına hakem vasıtasıyla son verilmesi hakkındaki teklife Lehistan tarafından bugünlerde verilecek cevap hakkında tefsirde bulunan hükümet gazeteleri Leh görüşünün değişmediğini ve Lehistan'ın 1925 tarihli anlaşmadan doğan teahhüdlere Çekoslovakya tarafından riayet edilmesini istediğini bildirmektedirler.

Marsilya suikastı davası

söylemişlerdir.

Balkan işlerinde ihtisas sahibi bulunan yazar Edit Durhamın da şahitler sırasında adı geçmiştir.

Bu üç zatın mazideki faaliyetleri ortadaki esrar perdesini dik-kate değer surette aydınlatmaktadır. Hiç değilse, kendilerinin ihtilâlcı hırvatlara karşı sevgi besledikleri anlaşılmıştır.

Yugoslav nasyonalistleri Ustaşilerin avukatını öldüreceklermiş.

Peşte, 20 (A.A.) — Fransa'nın Eks

şehrinden buradaki bir gazeteye bildirildiğine göre, Yugoslavya nasyonalistlerinin, müdafaa avukatı B. Desbens'u öldürmeğe karar verdiklerine dair, Pittsburgh'daki hırvat göçmenler kurulu tarafından muhakeme başkanına gönderilen bir telgraf üzerine, fransız otoriteleri, Marsilya suikastı davası münasebetiyle üsnomal tedbirler almışlardır. Muntazam Yugoslavya pasaportlarıyla Eks şehrine gelmiş olan iki şahıs tevkîf edilmiştir.

Nüfus meselesi

16 Milyon bekliyor

Doktor Karl Brüßpayers

İsviçre federal istatistik bürosu Müdürü - Ankara

20 ilkteşrine kadar sakin bir pazar günü hayatımda görmedim. Güneş sonbahar manzarası üzerinde muhteşem bir surette parlıyor, fakat cazibelerine kimse kapılmıyordu. Şark ve garbin sayını dikkat bir surette birbirine o kadar yakından temas ettiği bu şehrin sokakları sakin ve sessiz duruyordu. Yalnız zaman zaman vesikası sokağa çıkacak olanları menetmeğe memur bir polis devriyesi, bir jandarma ve yahut bir asker göze çarpmakta idi.

Şehirde örfi bir idare ilân edilmiş gibi idi. Fakat herhalde ve tamamiyle sulha hizmet eden örfi bir idare. Çünkü bu pazar günü Türkiye nüfus sayımı yapılmıyordu. Bu sayımın mümkün olduğu kadar hatasız yapılması için sayım günü bütün memlekette halkın sokağa çıkması menedilmişti. Evlerden, ancak sayımın hitamını haber veren top sesleri üzerine çıkılabilecekti.

Bu halâs işareti verildiği anda halk karmakarışık sokaklara döküldü. Sokaklar çocukların sevinç sesleriyle doldu. Türkiye ise pek çok çocuk vardır. Sayım gününde bütün memlekette muvasala durdurulmuştu. Köyde ve şehirde hiç bir araba, otomobil veya tramvay işlemiyordu. Vapurlar, trenler bile durmuştu. Yalnız arsiulusal Toros Ekspresi - yolcuları sayıma tâbi tutulmak ve nezaret altında hususi bir vapurla Haydarpasa istasyonuna nakledilmek şartıyla - hareket edebiliyordu. Bir gün evvelinden yolda bulunan trenlerdeki yolcular yolda sayımları yapıldıktan sonra son istasyonlarda sayımın sonuna kadar kalmağa mecbur tutulmuşlardı.

Ankara sayım memurları çok erken davrandılar. Henüz saat altıda ev ve avlu kapıları çalınıyordu. Sayım işini hiç bir suretle geri bırakmamak için, sayım memurlarını lafa tutmak, kendilerine memlekete veya içki teklif etmek, yasak edilmiş, yani şahsi münasebetler bile o gün için hükümsüz bırakılmıştı.

Memleketin birçok yerlerinde yapılmış olduğu seyahatlerdeki intibaları - ma göre türk milleti bu zor işi sevimli bir mesuliyet hissiyle, daha doğrusu, yurda ait bir fedakarlık olarak kabul etmiştir.

Bir bayanın o gün için almağı unutmış olduğu zeytinyağının bulunmamasından her gün salata yemeğe alışmış olan kocasının kızmaması için, o sırada karşıdaki komşudan bir değneğin yarım ile uzatılan zeytinyağını elde edivermesi gibi şeyler bugüne ayrıca hususî bir sevimlilik vermişti.

Bu sayımda mizahın da payı vardı. Alacaklı bir tacirin dediği gibi, bir ruh-satiye, her gün evinde aranılıp bulunamayan bir borçluyu bugün yakalamağa şükân verecekti. İstanbul'da bir baba, o gün yekûna bir rakam ilâve etmekle mağnır olarak, dünyaya yeni gelen oğluna (sayım) ismini vermişti.

Tesbit edilen sayım usulü hakkında ameli tecrübeler elde etmek üzere, geçen sene birçok mıntakalarda tecrübe sayımları yapılmıştı. Sayım mıntakalarının tayini için münkün olduğu kadar muayyen bir esas koymak üzere evlere ve sair insan oturabilecek yerlere numara konulmuş, şehir ve köylerde yollara isim verilmişti. (Adana'da Amerika'da olduğu gibi yollara numara verilmiştir.) Yarı göçebelerin cadırları bile numara lanmıştır. Bu mevsimde Anadolunun garb ve cenubunda elan mevcut ve daimi bir harekette bulunan göçebelerin sayım gününde yerlerini bilebilmek için bunlar haftalardan beri seyahatlarında jandarma vasıtasıyla takip ve tarassut edilmişti.

Memleketin her tarafında yaptığım teftiş seyahatlarımda valilerin, kaymakamlarla nahiye müdürlerinin yüksek millî vazife olarak kabul ettikleri sayım işine ne kadar ciddiyet ve fedakarlıkla çalıştıklarını yakından gördüm.

Başbakan İsmet İnönü bile pazar sabahı beygirini hazırlattırması - vesikası cebinde - amacı "ne bir eksik ne bir artk, olan sayımın nasıl gittiğini şahsî olarak görmek üzere yola çıkmıştı.

Yüzbinlerce sayım memuru bütün memlekette çalışıyordu. Bundan maada bunlara nezaret edecek 20 bin kontrol memuru daha vardı. Çoğu okuma yazma bilmiyen bir memlekette bu ordayı toplamak ufak bir iş değildi. Bilhassa ahalisi yazı okuma bilmiyen mıntakalara bu memurları temin etmek kolay bir şey değildi. Okuma ve yazma bilenler bu şerefli sayım memurluğunu kabul etmeğe kanunla mecbur edilmiştir. Bu vazifeyi reddedenler para ve hapisle cezalandırılacaktı. Bazı mıntakaların sayım memurları, lüzumuna göre, büyük merkezlerden tedarik edilecekti. Meselâ, Tokat vilâyeti merkezinde sayım memurları daha evvelki günden kamyonlara bindirilmiş, muhtelif yerlere sevk edilmiş ve icabına göre şoseye bırakılarak oradan hazır bulunan muhtelif vasıtalarla (araba, beygir, eşek ve saire) muayyen köylere götürülmüştü. Orada sayım işi esnasında kendilerine yardım etmek üzere yerli kılavuzlar verilmişti.

Sayım memurları için o gün zahmetli bir gündü. 200 ve bazan daha fazla bülten yaprağını doldurmak mecburiyetinde oldukları gibi midenin mutalebatını da nazarı itibara almamağa mecbur bulunuyorlardı. Sayım memurları arasında birçok kadın ve kız vardı. Bu, iki cinsin aynı haklara malik olduğunu gösterir. Sayımdan evvel muazzam bir propaganda yapılmıştı. Gazeteler haftalarca ilân ve makale neşrettiler. Matbuat, İsviçrede akla gelebilecek bir surette sayımla işgal edilmiştir. Fakat Türkiye ahalisinin yalnız cüzî bir miktarının eline gazete geçtiği için, bu gazete yığınının tesirinden lazım olduğu kadar istifade edilememiştir. Bu cüz'î mikdar, belki İsviçre'de gazete okumayan ahalî mikdârına tekabül etmektedir. Buna karşı beş resimli afişin tesiri ahalinin ruhuna kadar işlemiştir. Bunlar her yerde asılmış olduğundan ve köylerde böyle afişler pek nadir görüldüğü için, doğrudan doğruya merak ve alâkayı tahrik etmiştir. Bu afişleri, bütün Anadoluda, Başbakan İsmet İnönünün beyannamesi takip etmiştir.

Sinemalar, radyolar ve tayyareler de hi propagandaya iştirak etmişlerdir.

Mekteplerde bile sayım işi ayrı bir ders mevzuu olmuştur.

Her taraftan sabırsızlıkla beklenen muvakkat neticeleri tesbit ve ilân etmek üzere sayım günü akşamından itibaren Türkiye İstatistik dairesinde geceli ve gündüzlü hummalı bir surette çalışılmıştır. Her saat yığın yığın telgraflar geliyor, ve sayımdan dört gün sonra, Türkiye Cumhuriyeti yeni nüfusunun adedi öğrenilmiş bulunuyordu. Bu memlekette modern vasıtalarla uzak bulunan bir çok mıntakaları nazarı itibara alacak olursak, bu işi dört gün de başarmak büyük bir muvaffakiyettir. Atlı posta memurları rakamları en yakın merkeze bildirmek için günlerce yol katetmeğe mecbur kaldılar. Bir çok defa onları karşılamak için başka süvariler gönderildi. Bu suretle neticeler elden ele ve noktadan noktaya en yakın merkeze vasıl olduktan sonra telgrafla lazım olan yerlere nakledilmiştir. Bu telgraflarda zühur edecek yanlışların mümkün olduğu kadar önünü almak için rakamlar kelimelerle bildiriliyordu. Netice 16,188,000 zühur etti. Yani 1927 senesindeki nüfustan 2,6 milyon fazladır. Çok kuvvetli bir tezayüd, fakat herhalde bu tezayüdü bir kısmı 1927 senesi nüfus sayımının o kadar mükemmel bir surette icra edilememiş olmasından da ileri gelebilir. Bu 16,2 milyon rakamı, tecrübe sayımlarına istinaden bir sene evvel, benim ve istatistik dairesinin Başbakanı söylediğimiz rakama takriben tekabül etmektedir. Neticenin 16 - 16,5 olabileceği kendisine söylendiği zaman Başbakan gülümseyerek (15,5 milyon çıkarsa memnun olurum) demişti.

Bazı alman mecmua ve günlük gazeteleri nüfus sayımı münasebetiyle Türkiye'nin siyasi maksatlar götüğünü beyan ettikleri için bu ufak vak

İÇ HABERLER

Diyarbakir -

Fevzipaşa

Çağırılırlar dün gittiler

Diyarbakir - Fevzipaşa hattının açılma töreninde bulunacak olan bakanlar, sayımlar, bakanlıklar ileri gelenleri ve gazetecilerle diğer çağırılırlar dün saat 12,45 ve 13,35 de kalkan iki hususi trenle Diyarbakire hareket etmişler ve durakta uğurlanmışlardır.

Yeni açılan orta okulda

Kültür bakanlığının bu yıl orta okullara baş vuranların okulsuz kalmamaları için yeniden bir sınıflı bir orta okul açtığını yazmıştık. Bu okulun öğretmen kadroları dündenberi tamamlanmış bulunmaktadır. Okulda 16 dane birinci sınıf vardır. Okuyan talebelerin sayısı 750 yi geçmektedir. Öte yandan yeni yapılmakta olan Ankara erkek orta okul binası bu ay sonuna kadar tamamlanacaktır. Binanın dış boyası tamamen bitmiş ve pencereleri takılmak üzeredir. Önümüzdeki ay içinde Ankara erkek okulun bu binaya nakledileceği ve gelecek yıl, kadrosunun lise kadrosu olarak tesbit edileceği söylenmektedir.

Askerliğe hazırlık dersleri

Sivil okullarda okutulmakta olan askerliğe hazırlık derslerinin programı bu yıl değiştirilmeğe karar verilmiştir. Kültür bakanlığı askerliğe hazırlık derslerinin yeni ders programları bildirilinceye kadar eski ders programlarına göre verilmesini ve gene yeni askerliğe hazırlık kitaplarının basılıp dağıtılmasına başlanıncaya kadar eski askerliğe hazırlık kitaplarının kaldırılmaması hakkında ilgili direktörlüklere birer tamim gönderecektir.

Çuval ve saire nasıl girecek?

Gümrükler genel direktörlüğü gördüğü lüzum üzerine muvakkat kabul usulünden faydalanan çuval ve saire gibi şeyler gümrüklerden ne suretle muaf olarak geçirileceği hakkında bir talimat hazırlamaktadır.

Yı zikretmek mecburiyetinde kaldım. Siyasi maksatlarla sayım neticelerine tesir yapmağa teşebbüs bile edilmemiş böyle bir şey hatırdan geçmemiştir.

Yeni hükümet merkezi Ankara şehrinin nüfusu tasavvur edildiği gibi pek ziyade artmıştır. Bugün 123000 nüfusu vardır. Yani sekiz sene evelden 50.000 nüfus fazla demektir. Buna karşı eski paytaht İstanbul nüfusu bir dereceye kadar hafif artmıştır. Yani 691 binden 745 bine çıkmıştır. Türkiye'de ikinci derecede büyük 170.000 nüfuslu İzmir şehri gelir. Adana 76 bin, Bursa 72 bin nüfusla dördüncü ve beşinci derecededirler.

Bazı mıntakalarda iskân noktai nazarıdan bir rakam sayını dikkattir. Meselâ merkezi Anadoluda bulunan Konya vilayetinin nüfusu - mesahai sathiyesi İsviçreden daha büyük olduğu halde - İsviçre nüfusunun 1-7 ine tekabül etmektedir.

Türkiye nüfus sayımını biraz hak-sız olarak milli bir seferberlik gibi tavsif edenler bulundu. Bilakis sayım günü seferberlik günü değil, bir tevakkuf günü olmuştur. Fakat türk milleti, sair günlerde yurdun yükselmesi için yorulmadan gayret ve imanla dolu bir çalışma seferberliği için - dedir. Bu devlet ve bu millet muvaffak olacaktır.

İSTANBUL TELEFONLARI:

Urayın telefon sosyete - sinden alacağı para

İstanbul, 20 — Urayın telefon sosyetesinden geri alınacak para ile doğum evi yaptırması ihtimali vardır. Şimdiye kadar yalnız üç abone paralarını uraya vermiyeceklerini bildirmişlerdir.

Konservatuvar binası

İstanbul, 20 — Şehzadebaşında yapılacak konservatuvar binasının münakasası üç aya kadar yapılacaktır. Projeyi yapan mimar münakasa mukavelesini hazırlamak için İstanbula gelecektir.

Şehidliğe sahip çıkanlar

İstanbul, 20 — Urayın evkaf-tan geri almaya kalkıştığı şehitliğin bir kısmına Lütfağa veresinden bazı kimseler tapu ile tasarruf iddia ettiler ve hakyerine başvurdular.

İtalyaya satılan balıklar

İstanbul, 25 — Bugün çifti 55 kruuştan 11.000 çift torik İtalyaya gönderildi.

Göçmenlerin durumu

İstanbul, 20 — Bu sabah İstanbul sıhhat direktörlüğünde müsteşar B. Hüsameddinin başkanlığında bir toplantı yapıldı. Toplantıda Trakya'daki göçmen işleri konuşuldu. Müsteşar yarın akşam Trakya'ya gidecektir.

Denizyollarıyla vapurculuk sosyetesinde

İstanbul, 20 — Deniz yolları idaresile vapurculuk sosyetesinde 936 yılı seyrisefer hatları nisbeti konuşmalarına yakında başlayacaklardır. Verilen haberlere göre bugünkü nisbet - ki deniz yolları idaresinin yüzde altmış, vapurculuk sosyetesinin yüzde kırktır. - 936 da da olduğu gibi muhafaza edilecektir.

Haliç sosyetesinin durumu

İstanbul, 20 — Haliç sosyetesinde Haliçin temizlenmesi işi başta olduğu halde kendisine aid olmayan taleplerden dolayı faaliyetini tatil edeceğini bir protesto ile ura-

Kamutayın diinkü toplantısı

Kamutay dün B. Refet Canrtezin başkanlığında toplanmıştır. Toplantıda deniz mensuplarına mahsus yemek bedeli ve denizaltı gemilerinde müstahdem gediklilerle erbaşlara ve erlere seferde ve manevrada ve tatbikatlarda verilecek hazır gıda, askeri fabrikalar dahilindeki (kara, deniz, hava) mütehasşis subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyhalarının birinci müzakereleri yapılmıştır. Askerlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine aid kanun lâyhalarının da ikinci müzakeresi yapılmış ve kabul edilmiştir.

Kamutay, kamutay binası içinde bazı tadilat yapılması dolayısıyla gelecek çarşamba günü toplanacaktır.

Dışardan gelecek şeker

Türkiye şeker fabrikalarının, üretiminden başka dışardan 5000 ton şeker ithal edebilmesi Bakanlar kurulunca tasvib olunmuştur.

ya bugün bildirdi. Uray bugün Haliç sosyetesinden alacağı için hakyerinden sosyete malları üezrine ihtiyatı haciz konmasını istemiştir.

Fındıklı rıhtımının plânları

İstanbul, 20 — Fındıklı rıhtımının plânları hazırlandı. Eminönünden Unkapanına, Karaköyden Azapköprüsüne kadar haliçin iki tarafına rıhtım yapılacağı söyleniyor.

Haseki hastanesinin pavyonları

İstanbul, 20 — Uray Haseki hastanesindeki ahşap pavyonları beş sene içinde yıktırarak ve bunların yerine yeni pavyonlar yaptıracaktır.

* Kadıköy su şirketinin hesapları vergi işlerinden dolayı tetkik edilmektedir.

* Müzeler idaresi Çenberli taşır tamir ettirmeye karar vermiştir.

Yüzde yedi faizli

Sivas - Erzurum istikrazına yazılımsız

Dört buçuk milyon liralık ikinci tertib Sivas - Erzurum demiryolu istikrazının kaydına dünden itibaren başlandı ve 5 birinci kânunda bitecektir. İstikrazın faizi yüzde yedidir. 20 lira itibarı kıymetteki tahvilin ihraç fiyatı 19 liradır. Kuponlar ifa olununcaya kadar her türlü vergiden muaftır.

Bu tahviller

Her türlü artırmalarda, eksiltmelerde teminat olarak itibarı kıymetleri üzerinden başabaş kabul edileceklerdir.

Paranıza hem emin ve çok gelir getirmek hem yurdun bayındırlığına büyük bir yardımda bulunmak için

Sivas - Erzurum istikraz tahvillerinden alınız

Kızılay Balosu

31. 12. 935

Büyük şigan müziği, Balet ve yıl başı eğlenceleri

Ulus'un Anketi

Ankarada mesken meselesini nasıl halledebiliriz?

"Ankarada mesken meselesini nasıl halledeceğiz? ", adlı anketimize gelen cevapları neşre devam edeceğimiz için, anketin metnini koymuyoruz.

Bugün de sayı T. B. nin cevabını yazıyoruz:

Onuncu cevap

Ev meselesi gibi hemen bütün kademelerin hassas bulundukları bir konu hakkında, fikrim sorulduğu zaman, yapı işlerinden ve şehircilikten anlamadığım halde, cevap vermekten kendimi alamadım.

Hiç bir kadın tasavvur etmem ki, ev, yuva sevgisini içinde insiyaki bir duygu halinde duymasın. Bu duygu ya ve arzuya insiyaki demek hiç şüphe yok ki, doğru değildir. Cemiyet şeraitiyle, terbiyemizle ilgili bir histir. Fakat, menşei ne olursa olsun, kadının en tabii muhiti evidir, yuva sındır. Kadın evi içinde her yerden ziyade mesuddur. Ev, erkek için olduğundan daha fazla kadın için sakın bir limandır. Oraya girince fırtınadan kurtulmuş gemi gibi insan kendini emniyette ve istirahatda adedebilir.

Bir gün okuduğum bir hikâyede bir kadının evini kocasından daha fazla ehemmiyetle telakki ettiğini, yuva, ocak mefhumunu her şeyin fevkinde tuttuğunu görmüştüm. O zamanandanberi dikkat ediyorum, kadın için hakikaten ev, kurulmuş ocak her şeyden eveldir.

Bir gün bir seyahat esnasında, memleketini bana güzel göstermeğe çalışan bir genç kız, çok cici bir villa önünden geçerken "burada her kadın böyle bir eve sahip olmayı ideal addeder.", demişti. Her balkonu aynı renk çiçekle süslü o güzel mini mini villayı ben de hasretle içini çeken genç kız kadar beğenmişim. Ve her zaman güzel bir ev karşısında o temiz ve samimi duyguyu hem de bitteessür hatırlarım. O genç henüz biniyordu ki ne milletten olursak olalım, kadın milleti en çok kendinin olacak olan yerlere ve kendine huzur ve saadet getirecek olan yuvaya bin canla bağlıdır.

A - Oturacağımız yerlerin bahçe içinde, her taraftan hava, güneş alır güzel müstakil evler halinde olması elbette müreccaktır. Evvelâ komşuların gürültüsü duyulmaz. Verecekleri hiç bir nevi rahatsızlık mevzuubahs olamaz. Bundan başka çocukların tabiatın istifadeleri kolaylaşmış olur. Tabii hayat, bahçeyle, ağaçla, çiçekle bol ziya ve hava ile temin edilir. Sabahdan akşama kadar kapalı yerlerde, ekseriyetle dar ve loş yazılar, neler önünde ve elektrik altında çalışan insan kafası; gözünü gönlünü eğliyecek, değişik bir muhit arar. Mesai muhitinden mümkün olduğu kadar uzak, ona benzemeyen yerler kendisini daha iyi dinlendirir. Bu itibarla sefertası gibi üst üste dizilmiş dar apartmanlarda oturmakta dış sarmasıklarla kucaklanmış, yemyeşil bir tabiat ortasında büyük ağaçlar ve renkli çiçeklerle süslenmiş bir villada tabiatla başbaşa, ömür geçirmek bugünkü insan için her şeyin fevkinde bir idealdir, zannediyorum.

Bundan başka Ankara gibi yeni yapılan bir şehirde bu kadar arsa bolluğu karşısında evkaf apartmanı gibi bina yapmanın manası yoktur. İlk önce şehrin dolması, boş arazi nin örtülmesi lazımdır.

Bahsettiğim şekilde, tabiatın vergilerinden en çok pay alan bir muhitte yuva kurmak demek, cemiyetten, insanlardan kaçmak ve uzaklaşmak istemek manasına değildir. Telefonunuzla, radyonuzla, her türlü medeni vasıtalarınızla gene cemiyet ortasındasınız, demektir.

B - Damların bitişik olması o kadar iyi olmasa gerek. Müstakil evlerin daha rahat ve daha güzel olacağına inanıyorum. Bahçe ortasında

yapılmış, sade, aydınlık, temiz evler hepsine tercih edilmelidir. Yalnız bu evlerin hakiki manada kübik olması şarttır. Bizde kübizmi düz hatlarla bina yapmak, motiften, dekordan uzaklaşmak manasına alırlar. Kübik binayı karakterize eden vasıflar arasında bunlar hakikaten vardır. Fakat, mimarlar kübizmi yalnız bu vasıfları ihtiva etmek değildir. Kübik ev yaptırıyorum, diye övünen mülk sahiplerinin bir çoğu bu hususta aldanmaktadırlar. Ev yaptırabilmek ve bir eve sahib olmak saadetine erenlere tavsiye ederim, mazhariyetlerinin tamamlanması için, daha evel kübizm hakkında şuurlanmak üzere İsmail Hakkımın "Demokrasi ve sanat", adlı çok kıymetli eserini dikkatle okusunlar. Bu eseri okumak muasır insanın sanat kültürünü tamamlamak için kendine karşı yapacağı en büyük bir vazifedir. Ondan sonra evleri döşeyecekleri zamanda da hiç olmazsa illüstrasyonun bazı nüshalarını gözden geçirmeleri lazımdır. Orada pek hafif ve pek ucuz vasıtalarla da, bir evi güzelleştirmenin mümkün olduğu zahmetsizce görüldür.

C - Evlerin şahıslara temlik edilmesi, hükümet siyasetine münafi olmadıktan sonra, tabii daha iyidir. Düşünbildiğime göre herkes kendi malını daha iyi korur. Her türlü tehlikeden vikaye eder. Halkımıza, umumun menfaatini, şahsi menfaati (ögeci) bir terbiye vermeğe on iki sene gibi kısa bir zamanla muvaffak olabilseydik ikinci şekil de fena olmazdı.

İkinci şeklin temin edeceği daha bazı faydalar mülahaza edilebilirse de ben halkın mülk sahibi olmasını bu şerait içinde daha ziyade muvafık görmekteyim.

2 - Yapı kooperatifleri, birikmiş parası olmayan kimseler için, ictimai vaziyeti dolayısıyla, arsa ve yapı işleri peşinde koşamıyacak olanlar için, ihtisasa hürmet edenler ve cemiyet içinde kendi işine sıkı sıkıya bağlı bulunanlar için, modern hayatı büyük, lüks, eğlence ve ahlaksızlıkta hürriyet manasını değil de dürüstlük, ihtisassanma, çalışma, intizam, temizlik ve doğruluk manasına anlayanlar için, mutavassıt bir hayat yaşayan namuslu, sade ve makul aileler için fevkalade faydalı olacaktır.

Yapı kooperatiflerinin bir memleketi ifa edeceği hizmet yalnız mu tavassıt geçinen bir halkı ev sahibi yapmaktan ibaret kalmıyacak; modern hayat yolunda ilerlerken tabii olarak bucalayan türk cemiyetine, türk ailesine de büyük bir hizmet görmüş olacaktır. Modern hayatın, modern zihniyetin, modern kâğıtlar içinde daha esaslı surette tutunacağına maddi ve müsbet şeyler gibi cisimlenip ebediyen bizim olacağına inanıyorum. Hiç şüphe yok ki, yeni ve kübik zarflar içinde yaşayan inkılab çocuğu; kendisine verilen yeni ruhu en tabii şekilde hazmedecektir.

2 - B - Bu kooperatiflerin sermayesi bence anonim şirket sermayesi gibi aksiyonlarla da toplanabilirdi.

Son soruya karşı diyebilirim ki, bugünkü otellerden farklı bir teşkilat yaparak işçilerin mesken ihtiyaçlarına en ucuz ve en konforlu bir tarzda cevap vermek mümkündür. Elverir ki, bugünkü belediyeler yeni hayatın, yeni ihtiyaçların ancak yeni tedbirlerle karşılanabileceğini anlasın ve bu çoğalan vazifelerini, halka hizmetle mükellef olduğunu göz önünde tutarak gayretle ifaya çalışsın. T. B.

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Hastalığa konan teşhisler

Zaten eskidenberi derdden kurtulamamış olan hasta dünyada her diplomat, kendi memleketinin menfaati bakımından teşhisini koyuyor. Kimisi hammaddelerin doğru dürüst tahsis edilmediğini, bazısı, sulh muahedelerinin haksızlık ettiklerini, bir çoğu nüfuslarının çokluğu yüzünden yerlerine sığamadıklarını, asıl derd diye ileri sürüyor. Nitekim fransız senatösu dış işler komisyonu başkanı Hanri Beranjer de, Afrikada İtalya ile Habeşistan boğazlaşırken, şarki Asyada çinlilerle japonlar birbirlerini tepelerlerken, asıl derd ne Afrikada ve ne de Asyadadır; derdin en büyüğü, Almanyanın yeniden silâhlanması ve binlerce tayyaresi, milyonu bulan ordusu ile, geçen yıllara göre bugün bambaşka bir Almanya olarak ortaya çıkmıştır, diyor.

Almanya ise, bir yandan silâhlanıyor, bir yandan da ırk ve kan temizliği yapıyor.

Habeşistandaki hadiseler, Avrupa'daki ve Almanyanın yeniden silâhlanması dolayısıyla da dünya politikasındaki muvazene meselesi gibi asıl derdi unutturarak, bütün umumi alâkayı kendi üzerinde toplayacak kadar ehemmiyet kazandı.

Bu yeniden silâhlanma işi bugün artık bir emrivaki halinde olup bitmiştir. Bugün Almanyanın 800,000 kişilik bir kara ordusu, binlerce tayyareden mürekkep fevkalade mükemmel bir hava silâhı, daha şimdiden Baltık denizine hâkim bir vaziyette olan bir donanması ve hepsine üstün kimya ve ağır endüstri fabrikaları vardır. Fransada bu husus üzerinde sık sık tekrarlanmış olan ikazlar, geçenlerde, Vinston Çurçil tarafından ingiliz parlamentosunda var kuvvetle canlandırıldı.

İngiltere, Almanyanın lehine olmak üzere, milletler cemiyeti paktının bozulmasına karşı gösterdiği sürekli sabırla, bu yeniden silâhlanmaya her milletten çok yardım etti.

Makdonald'ın, 1932 Lozan konferansında tamaratı feda ettiğini, Britanya politikasının 1932 ve 1933 yılları arasındaki silâhsızlanma konferansında "fransız dosyasının", hasıraltı edilmesini hiç nefes almadan zorladığını hatırlatmak, bu husustaki hakiki mesuliyetin tesbit edilmesine yeter.

Britanya bakanlarının, kara ordularını silâhsızlandırmasının, hemen arkasından alman donanmasının Britanya donanmasının yüzde otuz beşi nisbetinde silâhlanması gaye ve sonucunu taşıyan Hitler'i ziyaretleri bu tolerans'ın en son tezahürlerinden biri değil midir?

Bu hakikatler o kadar terü ta zedir ki, insanın bunları anlayamaması için kör ve sağır olması lazımdır.

İngilterede hiç kimse Almanya'ya karşı en ufak bir paktmistiği beslememiştir. Halbuki, alman silâhlanması, Milletler Cemiyeti paktına karşı İtalyanların şarki Afrikadaki seferlerinden çok daha başka ölçüde tehlikeli bir taarruz idi. Böyle olduğu halde, "zecri tedbir mistiği", Britanya deniz bakanlığı ve Hindistan işleri bakanlığının donanma ve sömürge politikası ile matematik bir tarzda birleştiği saate saklandı.

Eksiği kalmadan yeniden silâhlandıktan sonra, Almanya, öncekinden bambaşka bir devlet oldu.

Rayhş, ordusuyla, donanmasıyla, hava silâhiyle, harb endüstrisiyle, sosyal disiplini ile, sıyasal topluluğu ile, merkezleştirilmiş idaresiyle, daha şimdiden Tuna'yı, Vistül'ü, şimal ve baltık denizlerini, Dinyeperi öyle bir tazyik etmeğe başladı ki, bu tazyik, onun, 100,000 kişilik ordusu, yirmi otuz tayyare ve bir cep kruvazörü ile birkaç tane az çok eskimiş denizaltı gemisi elinde bulunduğu zaman, göre, çok daha başka türlü bir tesir yapmaktadır.

Bu süel muvazene değişikliğinin Avrupa ve Asyada Almanya hesabına kaydedilen sonuçlarının faydalarını kavrayamamak için, insanın çok dar kafalı ve kısa görüşlü olması gerektir. Şimdi ona sitem etmeğe kalkmak faydasız olur. Sitemler zayıfların payıdır; hele bugünün zayıfları dünün kuvvetlileri olunca!

Almanya, tarihinin ebedi icablarını yaptı: Bütün mukavelelere rağmen, hiç kimsenin menetmesini bilmediği ve istemediği şeyleri yapmak ve kazanmak cesaretini gösterdi diye, Almanya tenkid edilebilir mi?

Almanyanın ulusal ve ekonomik akın kapıları Avusturya, Yugoslavya, Çekoslovakya, Lehistan ve Romanyanın elinde bulundukça, nasıl olurda bu devletler, Almanyanın yeni süel kalkınmasının tesiri altında kalmazlar?

Cenevre, hiç bir mukavemet göstermeden sulhun sikket merkezi yeniden Berline geçti. İtalyaya karşı tatbik edilecek olan zecri tedbirlerde, Almanyadan, hemen hemen doğrudan doğruya bir yardımda bulunmasını dileyecek kadar dermansız göstermesi, milletler cemiyeti için cesaret kıracak manada bir hareket değil midir?

Bu hareket hakikaten çok şaşılacak bir inisiyatif idi.

Hata işlemiş bir avcıyı cezalandırmak için bir av bekçisinin, yaban avına çıkmış birinin tüfeğini istemesi pek şerefli bir iş değildir. Suçlu bir kimse hâkimin yama katılıyor: Bu tarzda hareketle hâkim kuvvetlenecek midir ki?

Berlin, merkez nokta olduğu gündemberi, hiç kılmadınamak suretiyle bir merkez noktası rolünü oynamaktadır. Etrafında kargaşalıklar oladursun, o, hiç tetiğini bozmayor ve bu merkezden de rayşver örümcekleri, paktın etrafında uçan sinekleri gözetliyorlar.

Avrupanın ve milletler cemiyetinin dışında birleşik Amerika hükümetleri ve Japonya göz kulak kesilmişler, ekonomik ve süel olarak alabildiğine silâhlanıyorlar.

İtalya, insan bolluğu, yer ve ham madde kıtlığı yüzünden genişletmek zorundadır. Almanya halkının aşır taşmasından, endüstrisinin fazlalığından ıstırah çektiği için yayılabilmek mecburiyetindedir.

Japonya, adalarının darlığından 80 milyon halkı boğulacak bir hale geldiği için genişlemelidir. Bizleri var kuvvetle sıkıştıran bu 200 milyon insan meseleleri, hepsi de muhafazakârlığın avukatlığını yapan birkaç "arsulusal hokkabazlık profesörünün" usulleri ile düzeltilebilecek mi?

Yazan: Hanri Baranjer
Fransa Senatosu dış işler komisyonu başkanı.

Noye Zürher Saytungdan

Almanya'da yahudi meselesi

Yahudilerin ekonomik faaliyetleri ne derece tahdit edileceği meselesi Alman devletinin muhtelif makamları tarafından uzun müddetten beri araştırılmaktadır. Doktor Şaht geçenlerde Rayhş ticaret odasına yazdığı resmî bir mektupta, bu meselelerin Nürenberg'de yapılan kanunların hükümlerine göre halledilmesi lâzım geldiği bildirildi ki, yakında yapılacak olan şey de, bundan başka türlü birşey olmayacaktır.

Bir yandan bu araştırmalar yapıldursun, öbür yandan, yahudi mağazalarının seçilip ayrılmasına başlandı ve bu arada yalnız alman tebaası olanlara iş verilmesi kararlaştırıldı.

Nürenberg kanunlarına göre yahudilerin, her halde « alman tebaası » sıfatları olmayacaktır. Bundan dolayı da ekonomik olarak yapılmakta olan mahallî ayrımlar yalnız yahudilere karşı tatbik edilmektedir.

Bu vaziyet karşısında, tediyeleri durdurulan paraların tutarı son günlerde yeniden yükselmek meylini göstermeğe başlamıştır.

Viyana gazetesi, yahudilerin Almanya'daki ekonomik durumlarını

ve verilecek olan kararların teknik taraflarını araştırdıktan sonra diyor ki :

Ekonomik alandan yahudilerin ellerini ayaklarını çektiirmek meselesi, daha açıkcası, bugüne kadar tatbik edilmiş olan şeylere göre, şimdi artık devlet inisiyatifine geçmiş olan yahudilerin büsbütün uzaklaştırmak işi devleti yepyeni güçlükler karşısında bırakmaktadır.

Bazı istisnalar bir yana bırakılacak olursa, yahudilerin ekonomik alanlardaki faaliyetlerinin tahdidi etrafında bugüne kadar alınmış olan tedbirlerin, Almanya'daki yahudileri ergeç ekonomik olarak mahvedeceği ni göstermiştir. Eğer daha fazla tahdidlere girişilecek olursa yahudilerin yaşamak imkânları büsbütün ortadan kalkmış olacaktır.

İşlerin bu durumuna göre devlet inisiyatif meseleyi bütün genişliği ile ele almak ve yahudi tecim kurumlarının çoğunun satılığa çıkacağını hesaba katmak zorundadır. Böyle olunca da, Almanya'da, 75,000 ile 80,000 arasında olan yahudi tecim kurumu satılığa çıkmış olacaktır. Bunların tutarı 3,000,000,000 mark demektir.

Noye Fraye Presse'den

Gündelik

ÇİN

(Başı 1. inci sayfada)

Mançuri değil, gövdesinin koca bir kısmını kendinden ayırmağı kabul eden Çin de, bu federasyonun bolşevizmle savaşına yardım edecektir.

Şu veya bu isimle, şu veya bu şekilde, Japonya Uzak-Doğu'da 230 milyonluk bir imparatorluk oluyor demektir. Hakikat budur. Yazımızın başında Şanghay habisesinden bahsedimiz, Japonya'nın Çin davasının bununla da bitmiyeceğini göstermek içindir.

Buna karşı ingilizler, fakat pek de kuvvetli ve emin olmayan bir sesle, Büyük Britanya imparatorluğu ile Birleşik Amerika cumuriyetleri arasında sıkı bir elbirliği ile, Japonya'yı durdurmadan bahsetmektedirler.

Bu vakalar, Büyük Britanya imparatorluğunun hayat ve devamı bakımından, Akdeniz davasını ehemmiyetten düşürmek değil, tamtersi, bu ehemmiyeti büsbütün artırmaktadır.

F. R. ATAY

RADYOLAR

ANKARA

19.30 — Tiyatro hakkında konuşma
19.45 — Plak
20.15 — Ajans haberleri
20.30 — Orkestra

İSTANBUL

18.— — Bayanlara jimnastik dersi
Bayan Azade Tarcan
18.20 — Manon operası üçüncü perde
19.20 — Said Edip ve çift piyano.
(Kendi eserleri)
20.— — Foto Süreyya konuşuyor.
20.30 — Stüdyo orkestrası.
21.— — Radyo caz ve tango grupları.
21.35 — Son haberler - borsalar
21.50 — Türkçe operetler ve dans parçaları (plak)

Tiyatro bahisleri

Halkevinde "Yanıkefe,"

Cumhuriyetimizin 12 inci yıldönümü günü Halkevinde oynanmış olan "Yanıkefe" komedisi geçen pazar altıncı defa tekrar edildi. Bay Yusuf Süruri'nin yazdığı bu komedinin altı defa oynanmasında gördüğü alaka, bulduğu kalabalık ve topladığı alkış Halke-

(Yanıkefe) komedisinden bir sahne

zin temsil kolu hesabına övünülecek bir şeydir.

Yanıkefe nasıl bir komedidir ve nasıl oynandı? Bunları yazmazdan önce eseri kısaca anlatalım:

Necib (Yanıkefe) Avrupa'da tahsil eden Milli Savaş başlayınca yurduna koşuyor ve köy gençlerinin başında savaşa atılıyor, yaralanıyor, cephe gerisinde bir hastaneye götürülüyor. Hastanede genç bir hasta bakıcı var. Bu İstanbullu (Gönül)dür. Çok ince, hisli bir kalbi ve herkese iyi muamelesiyle (küçük nene) lakabını almıştır. Yanıkafenin yarası iyi oluyor ve tekrar savaş arkadaşlarıyla yanına gidiyor.

Düşman yurddan kovulmuş, Yanıkefe köyüne dönmüştür. Fakat çok düşünceli ve tasalıdır. Tasası da (Küçük nene) ye aşık olmasındandır. Küçük nene ise hastabakıcılık ettiği sırada bozulan sıhhatini düzeltmek için gittiği Avrupa-

dan İstanbul'a, babasının yanına dönmüştür. (Gönül) ün babası çok zengin iken zevk ve eğlence uğrunda servetini bitirmiş ve sonra ümidini kızının yapacağı zengin bir izdivaca bağlamış iktiyar bir adamdır. Halbuki (Gönül) de için için Yanıkefe'yi sevmekte...

Babasının ricası, ısrarı üzerine bir izdivaç teklifini zoraki kabul ediyor ama, bir şartla... düğünleri Yanıkefe'nin köyünün yanında olan bir çiftlikte yapılacaktır. genç kızın bundan maksadı hem Yanıkefe'yi görmek, hem de belki bu zoraki izdivaçtan kurtulmağa vesile bulmaktır. Nitekim bir çok hadiseler, anlaşılmazlıklardan sonra nihayet Küçük nene ile Yanıkefe'nin aşkları her türlü entrika ve düzenlerin üstüne çıkarak galib geliyor. İki genç birbirlerine kavuşuyorlar...

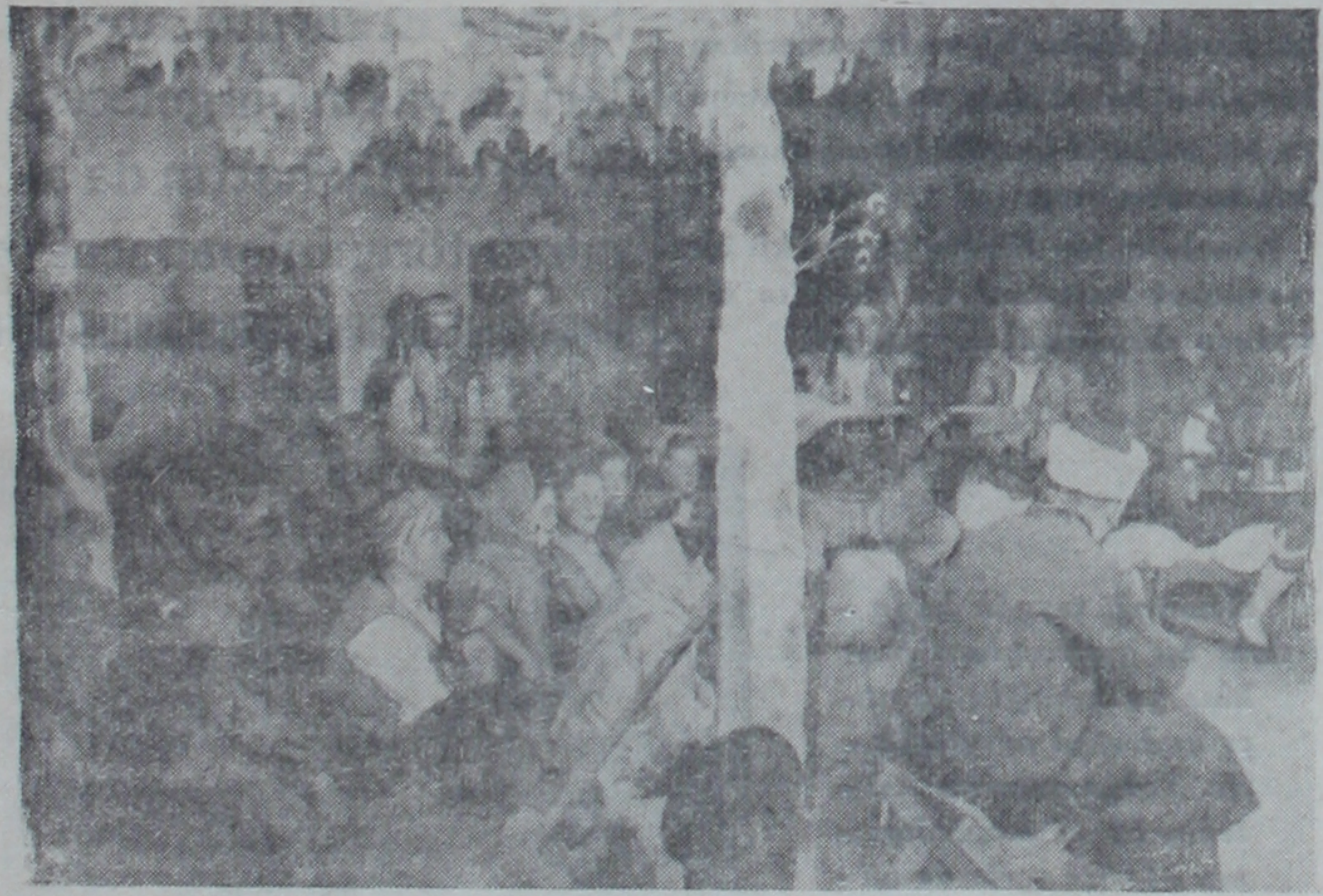
Yanıkefe nasıl bir eserdir?

Ağır başlı bir komedi şeklinde başlayan bu eser güttükçe vodvilleserek bir operet finali ile sona eriyor. Bu, (Ya-

(Yanıkefe) nin imanı

nikefe) nin değerine oldukça zarar vermiştir. Mevzuu hiç de fena olmayan bu eserin üzerinde Bay Yusuf Süruri biraz fazla meşgul olmuş, biraz daha titiz davranmış olsa idi Halkevi sahnesine on-

(Yanıkefe) komedisinde köylüler

C. H. P

Anafartalar Komün Kurulundan

Anafartalar komününe bağlı ocakların kongresi Tinastepe semt ocağı 22.11.1935 saat 20 de, Öztürk ocağı 23.11.1935 saat 14 de, Dere ocağı 26.11.1935 saat 20 de Hacıbayramdaki komün kurul duruşunda yapılacaktır.

Finans Bakanlığının Avrupaya göndereceği talebeler

Finans bakanlığının Avrupa'ya ihtisas için göndermeğe karar verdiği talebelerin imtihanları bitmiştir. İmtihanları dört kişi sıyasal bilgiler okulasından, 6 kişi de türe fakültesinden olmak üzere 10 kişi kazanmıştır. Bunlardan bir kişi Almanyaya, üç kişi Belçikaya ve altı kişi de Fransaya gönderilecektir. Kazanan talebelerin isimleri şunlardır: BB. Iskender, Ziya, Nihad, Sadık, Mehmed Ali, Şinasi, Sait, Adnan, Hamdi, Cemal.

retlikten, vodvillikten uzak ve daima taze kalabilecek bir komedi vermiş olurdu.

Nasıl oynandı?

(Yanıkefe) Halkevi sahnesinde alkış toplamasını ağır mevzuundan ziyade oynayanların muvaffakiyetine borçludur.

Bayan Şeyma Kat ağır ve yorucu olan (Nefise kadın) rolünü bir amatör gibi değil, tanınmış bir profesyonel kadar üstün bir maharetle başardı. Bayan Lâmia Özsoy "Küçük nene" nin ağır başlı, fedakâr ve yurdsever türk kızını mükemmel yarattığını topladığı alkışlarla isbat etti.

Bayan Güzin Demir ve sahnede ilk defa görülen Bayan Nesrin, vazifelerini hiç yordırmadan güç ve yorucu rollerinin haklarından hakkıyla geldiler ve Halkevi sahnesinin kıymetli birer elemanı olduklarını gösterdiler.

Çok ağır bir rolün yükünü üzerine almış olan Bay Feridun Çölgeçen kendisinden beklenen sanat aşkı ile bize iyi bir Hasnun canlandırdı. Yalnız bize Bay Feridun bu rolü komiklik ve hoppalık arasındaki farkı ayırd ettirecek oynarsa daha ziyade muvaffak olacak gibi geliyor.

Bay Hamdi Selçuk bize güzel bir "Yanıkefe" yarattı. Bay Mesud Güroy, Bay Şemsi, rollerinde sahneye tam uyarlıklarını gösterdiler. (O ve biz) revüsünün (Külhanbeyi) Bay Ekrem Tok (Yanıkefe) nin köy imamını da aynı kuvvetle canlandırdı.

Halkevi sahnesinin bu muvaffakiyetini yazarken Bay Raşid Rıza'nın adı üzerinde durmadan geçemeyeceğiz. Bu değerli sanatkar yalnız (Yanıkefe) nin rejisini yapmakla kalmamış, gençlerinin sahneye ve esere uyarlıklarını temin suretiyle de kendisinden beklenen başarıyı göstermiştir. Velhasıl Halkevi gençleri, süflör Bay Salâhattin'den dekorları yapan Bay Hamiyé kadar hepsi de cıvılda başla çalışarak piyesin yazılış tarzındaki işaret ettiğimiz noksanı bir derece ortadan kaldırmağa ve bize iyi bir vakit geçirmeğe vesile oldular.

F. TONG

Memleketimizin son bir haftalık buğday piyasası

İstanbul bölgesinde geçen hafta içinde anormal bir şekilde yükselen fiyatlar son hafta içinde düşmeğe başlamıştır. Tecimel ve ekonomik hiçbir sebebe dayanmayan ve sırf spekülâtif düşünce mahsulü olan fiyat yükselişlerinden dolayı piyasaya fazla miktarda buğday arz edilmiştir. İstanbul piyasasında son hafta fiyatları aşağıya konulmuştur:

Ekstra beyazlar 9,75 kuruş, Kızılcalar 8,75 kuruş, Sertler 7,50 kuruştur.

Bölgenin diğer yerlerindeki fiyatlar ise orta hesaba:

Bandırma'da 7,25 kuruş, Çanakkalede 6,25 kuruş, Tekirdağ'da 7,39 kuruş.

Adapazarında 7,50 kuruştur. Piyasa umumiyetle durgunlaşmaktadır.

Ege bölgesinde son hafta içinde buğ-

day piyasasında durgunluk görülmüştür. Fiyatlar; Uşak sert 8 - 8,75, yerli sert 7,50, yerli yumuşak 7,75, Mersin buğdayları 7,5625 - 7,75 kuruştur.

Samsun borsasında muamele gören buğdayların fiyatları 8,75 kuruştur. Bölgenin muhtelif yerlerindeki fiyatlar aşağıda gösterilmiştir:

Sivas 7 - 8 kuruş, Amasya 1. inci 8,40 - 8,65 kuruş, Amasya 2. inci 7,75 - 8 kuruş, Amasya 3. üncü 7,25 - 7,50 kuruş, Tokat 6-7,66 kuruş, Çorum 1. inci 7,70 kuruş, Çorum % 3 çavdarlı 6,50 kuruştur.

Ankara'da son hafta içinde yumuşak buğdaylar 6,36 - 9,30, sertler 6,51 - 8,61 mahlutlar 6,51 - 8,61 kuruş üzerinden muamele görmüşlerdir.

Cumur Başkanlığı filarmonik orkestrası için

Cumhurbaşkanlığı filarmonik orkestrasına bu yıl imtihanla alınacak talebelerin imtihanlarını yapmak üzere Kültür bakanlığında bir komisyon teşekkül etmiştir. Bu komisyonun cumhurbaşkanlığı filarmonik orkestrası şefi profesör Dr. Pretorius, yardımcı B. Halil ve Ankara Musiki öğretmeni okul direktörü B. Necil Kâzım bulunmaktadır. İmtihan bu ayın 25 inci günü saat 10.30 da İstanbul'da Galatasaray lisesinde yapılacaktır.

Bu yıl satılan afyonlar

Bu yıl dış piyasalarda satılan afyon durumu çok iyidir. İlgili dayrenin yaptığı bir hesaba göre, bu yıl 9 ay içinde yapılan ihracat, geçen yılın 12 ayındakinden iki kat çoktur. Bu miktarın yıl sonuna kadar daha çok olacağı muhakkak sayılmaktadır.

Göçmenlerin kerestesi

Romanyadan gelen göçmenlerin beraberlerinde getirdikleri kerestelerin iskân kanununa göre gümrük muafiyetinden faydalandırılması bakanlar kurulunca kabul edilmiştir.

Türe fakültelerinden bu yıl Avrupaya gidecekler

Türe bakanlığı bu yıl İstanbul ve Ankara türe fakültelerinden iyi derecede diploma almış olan talebeler arasında bir imtihan açarak Avrupaya hukuk tahsiline gidecekleri seçmiştir. Bu yarışma imtihanını en çok not alan İstanbul türe fakültesinden Nurullah ve Hikmet ile Ankara türe fakültesinden Cevdet Tahsin kazanmıştır. Bu üç genç bu ay sonunda İsviçre ve Almanyaya gideceklerdir.

Yeni endüstri genel direktörü

Sümer Bank teknik servisler fonde dö pruvuar ve yün şubesi direktörü B. Reşad Bener, ekonomi bakanlığı endüstri genel direktörlüğüne tayin edilmiş ve dün yeni ödevine başlamıştır. B. Bener aynı zamanda inceleme kurulu başkanlığına vekillik edecektir. Endüstri genel direktörü B. İlhami Nafizin Etibank genel direktörlüğüne tayin edileceği haber alınmıştır.

İhracatçıların hakkındaki kanun projesi

Ekonomi bakanlığının hazırlanmakta olduğu kanunlar arasında "taahhütatın men ve ihracatın korunması", hakkındaki kanunu değiştiren bir proje vardır. İştirakimize göre ihracatçıların haiz olmaları lazım gelen vasıflara dair hükümler bu kanunda bulunacaktır. Bu projenin incelemelerinin bu ay sonuna kadar biteceği umulmaktadır.

Dışardan gelenlerin kıymetli eşyaları

Dış memleketlerden gelen yolcuların beraberlerinde getirebilecekleri kıymetli ve küçük hacimdeki eşyalarının barmame ve manifestoya ithal edilmeksizin memlekete sokulması kararlaştırılmıştır. Bu gibi eşyalar hakkında tatbik edilecek muameleler için Gümrükler genel direktörlüğü bir tamim hazırlamaktadır.

Ramazan

Diyanet İşleri Reisliğinden:

Son teşrinin 27 inci çarşamba günü oruç ayının ilki olduğu ilân olunur.

ULUS'un romant:

Tefrika: 41

Kırmızı Zambak

Yazan: Anatol FRANS

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

Bir saat sonra, üzerlerine resmedilmiş olan, altın gibi kocaman meyvalı limon ağaçlarıyla, hayali bir orman hissi veren bezlerle duvarları örtülü, estetik zevkte döşenmiş odasında Terez, başı yastıkta ve güzel çıplak kolu başının altında, lambadan dökülen hafif ışıqla aydınlanarak düşünüyor, yeni hayatının şekillerini, karşısında, müphem surette dalgalanır görüyordu:

Vivyan Bel ve çingirakları, birer gölge imişçesine ince ve prorafaelit çehreler, dindarca sahneler içinde tek başlarına kalmış, kayıtsız, biraz hüzünlü ve sanki geleni gözetliyen ve bu halleriyle daha uysal ve tatlı uykuları arasında daha dost olan bütün o kadınlar, o erkekler; ve, akşam olunca, Fiezele'deki köşkte, prens Albertinelli, profesör Arrigi, Şule, acele konuşmalar, fikir o-

yunlarının acaipliği, ve, biraz yorgun yüzü içinde genc bakışı ve esmer rengiyle bir afrikalıyı andıran Döşartır.

Terez onun neşe verici bir muhayyalesi, kendine açılmış olanların hepsinden zengin bir kalbi ve artık karşı koyamadığı bir çekiçliği olduğunu düşündü. O, onun hoşla giteme kudretini her zaman teslim etmişti. Şimdi de irade sahibi olduğunu keşfediyordu. Bu fikirden haz duyarak zihninden çıkarmamak istiyormuşçasına gözlerini yumdu. Sonra, birdenbire titredi.

Benliğinin surları içinde, ruhunun derinliklerine indirilen boğuk bir vuruş, acı bir çarpış duymuştu. Tüfeği kolunda, orman yollarında, sert ve bir teviye adımıyla ilerliyen dostunun beklenmedik hayali birdenbire beliriverdi. Terez onun yüzünü görmüyor ve bundan dolayı sinirleniyordu. Ona artık kızmıyordu. Şimdi kendi kendinden memnuniyetsizlik hissediyordu. Ve Rober, başını çevirmeksizin dosdoğru, uzaklara, ıssız ormanda siyah bir nokta haline gelinceye kadar, daha uzaklara gidiyordu. Terez veda etmeden, bir mektub bile yazmadan

ondan ayrılmış olduğu için kendini kaba, heveslerine tâbi, ve katı yürekli sayıyordu. O dostu, tek dostu idi. Hiç bir vakit başka hiç bir dostu da olmamış değildi. Düşündü: "Benim yüzümden bedbaht olmasımı istemezdim..."

Yavaş yavaş kendine inan verdi. O, Terez'i şüphesiz seviyordu; fakat çok hisli değildi, iyi ki tasalanıp üzülecek kadar da ince düşünceli değildi. Şöyle mırıldandı: "Avlanıyor. Memnundur. Hayran olduğu Lanu-va teyzesini görüyor...", Rahatlandı. Kendini Floransa'nın hazırladığı ve derin neşesi içine tekrar bıraktı. Döşartır'ın sevdiği bir tabloyu Offis'te iyi görememişti. Bu, Döşartır'ın Leonardo'ya atfettiği kesik bir Medüiz başı idi ve ünlü resimci bunda jenisinin kırk kırk yaran derinliğini ve trajik inceliğini anlatmıştı. Ona kendiliğinden iyice bakmamış olduğuna canı sıkıldığından dolayı tekrar gidip görmek istiyordu. Lambasını söndürüp uyudu.

Sabaha karşı rüya gördü: Rober Lö Menil'e, arkasında kırktan, hiç bilmediği bir pelerin olduğu halde, boş bir kilisede rastla-

yordu. Rober onu bekliyordu, fakat birdenbire ortaya çıkıveren bir takım papaslarla halk onları birbirinden ayırdılar. Onun neye gittiğini bilemiyordu. Onun yüzünü görememişti ve bu, Terez'i korkutuyordu. Uyanınca, açık bırakmış olduğu penceresinden, tektonlu ve kederli bir bağırsı işitti ve renksiz şafakta bir kırılancım geçtiğini gördü. o zaman, sebebsiz yere ağladı. Bir çocuk umudsuzluğuyla, onun için ağladı.

XI.

Erkenden, ince ve gizli bir itina ile giyinmekten zevk aldı. Kabaca boyanmış çanakları, bakırdan büyük çömlekleri ve damalr çini döşemeleriyle tuvalet odası bir mutfak, fakat peri mutfakına benziyordu.

Oda hizmetçisi saçını yaparken, Terez, pencerenin altında konuşmakta olan Şulele Döşartır'ı dinliyordu. Polin'in uğraşp yapmış olduğu saçlarını yeni baştan yaparak ince ve temiz çizgili ensesini cüretle meydana çıkardı.

Bir kere daha aynada kendine bakarak bahçeye indi.

(Sonu var)

BAKIR YOLU,, NUN HAYAT VERDİĞİ VİLAYETLERİMİZ:

GAZİ ANTEB

Cumuriyet; Gazi Antebi bir kale yıkısı halinde buldu. On iki yıl sonra Anteb'den bir meydan olan sağdaki resme dikkatli bakınız.

Yarın açılma töreni yapılacak olan Fevzipaşa - Diyarbekir hattının döşendiği vilayetler arasında, ekonomik değeri en çok olanlardan biri şüphesiz ki Gazi Anteb'dir. Kurtuluş tarihimizin şerefli bir sayfasını yazan gazi şehir, verimli toprağı ve türlü istihsal maddeleriyle kendine geniş ölçüde ihracat yapabilmek imkânını veren demiryoluna kavuştuktan sonra yepyeni bir faaliyet ve iş sahalarına malik olmaktadır.

Fevzipaşa - Diyarbekir hattı ile Gazi Anteb arasında iki birleşme istasyonu vardır: Fevzipaşa ve Narlı. Fevzipaşa, yeni hattın başlangıcı olan istasyondur ki buradan Antebe uzanan ve bazı kısımları tamir edilmiş bir şose yolu vardır. Narlı istasyonu Fevzipaşadan itibaren üçüncü duraktır ve Antebe yeni bir yol ile bağlanmıştır.

Ürünleri arasında Anteb fıstığı, pekmez, Hasankeyf tütünü gibi orijinal ve hemen hemen yalnız bu havalede yetiştirilen ve alınan maddeler bulunan Anteb, gibi, bir tarafı Diyarbekire kadar uzanan ve oradan şark sınırlarımıza doğru ilerleyecek olan öte yandan İstanbul, İzmir, Mersin gibi ihracat limanlarımızla birleşen bu demiryoluyla yeni bir hayat ve hareket hakkı kazanıyor. Göğsünde birçok büyük medeniyetleri barındırmış ve yaşatmış olan bu muntakanın güzel merkezi olan tarihi Antebi, 12 yıllık eliyle işlenmiş, bayındırlanmış ve her gün biraz daha inkişaf eden dekoruyla okurlarımıza tanıtıyoruz:

Gazianteb...

Anteb (Gazi) ismini büyük türk kurtuluş savaşında aldı. Verimli toprağı, merkezi vaziyeti ve geniş hinterland ile göz çeken bu eşsiz türk şehri, fransız emperyalizmine karşı yaptığı yiğitçe müdafaa ile tarihimizin şerefli bir kahramanı olmuştur.

Harbisonu Antebi; bir harabeden hiç de farklı değildir. Nereye bakılsa bir ankaş ve taş yığmına rastlanır. Şehir, savaştan önceki intizamı, fakat bayındır çehresini de kaybetmiş ve yerine düşman mermilerinin delik deşik bir hale getirdiği talihsiz çehresini almıştı.

Şimdiki ve cumuriyet Gazi Antebi ise; ilerilik bakımından bir çok vilayetlerimizi geçmiş mevkide ve yurdadşların her çeşit ihtiyaçlarına cevap verebilir durumda pek güzel bir şehirdir.

Şehir planı ve su

Müteahhid Bay Cevdete ihale edilen şehir planı mühendis İskarpa tarafından tanzim edilerek şarbaya teslim olunmuştur. Planın bitirilmesinden önce inşaat başlanmıştır. Bu inşaat daima kontrol edilmektedir.

Eldeki plân mucibince yapıya esaslı surette başlanacağından düzgün bir bütünü göze çarpacaktır.

Şehir haritası tamamlandığı cihetle yakında su tesisatına da başlanacaktır. Geçenlerde İstanbul'dan gelen şarbayımız Hamdi Kutlar tarafından su işiyle uğraşan sosyetelerle temasa gelindiği cihetle bu işin önümüzdeki sene içerisinde tahakkuk edeceği tahmin olunuyor.

Cumuriyet devrinde yapılan işlerden bazıları...

Bir harabeye dönmüş olan Gazi Anteb, ancak bu devirde bir mevcudiyet gösterebilmiştir. Yapılan işler çok ve önemlidir. Marelli italyan sosyetesince kurulan ve şehri nurlandırmaya kâfi gelen elektrik fabrikasıyla mezbaha, hal, Atatürk bulvarı ve buz fabrikası ön safta gelir. Bu işler için çok para sarfedilmiş, fakat muvaffak olunmuştur. Bunlardan ayrı ayrı ve yüksek kıymetlerde olan hepsi de halkın çok medeni ihtiyaçlarına tam olarak cevap vermektedir. Bilhassa Atatürk bulvarı şehirlerimizden çoğunda görülmiyen, büyük değer bir eşsiz izer (eser) dir.

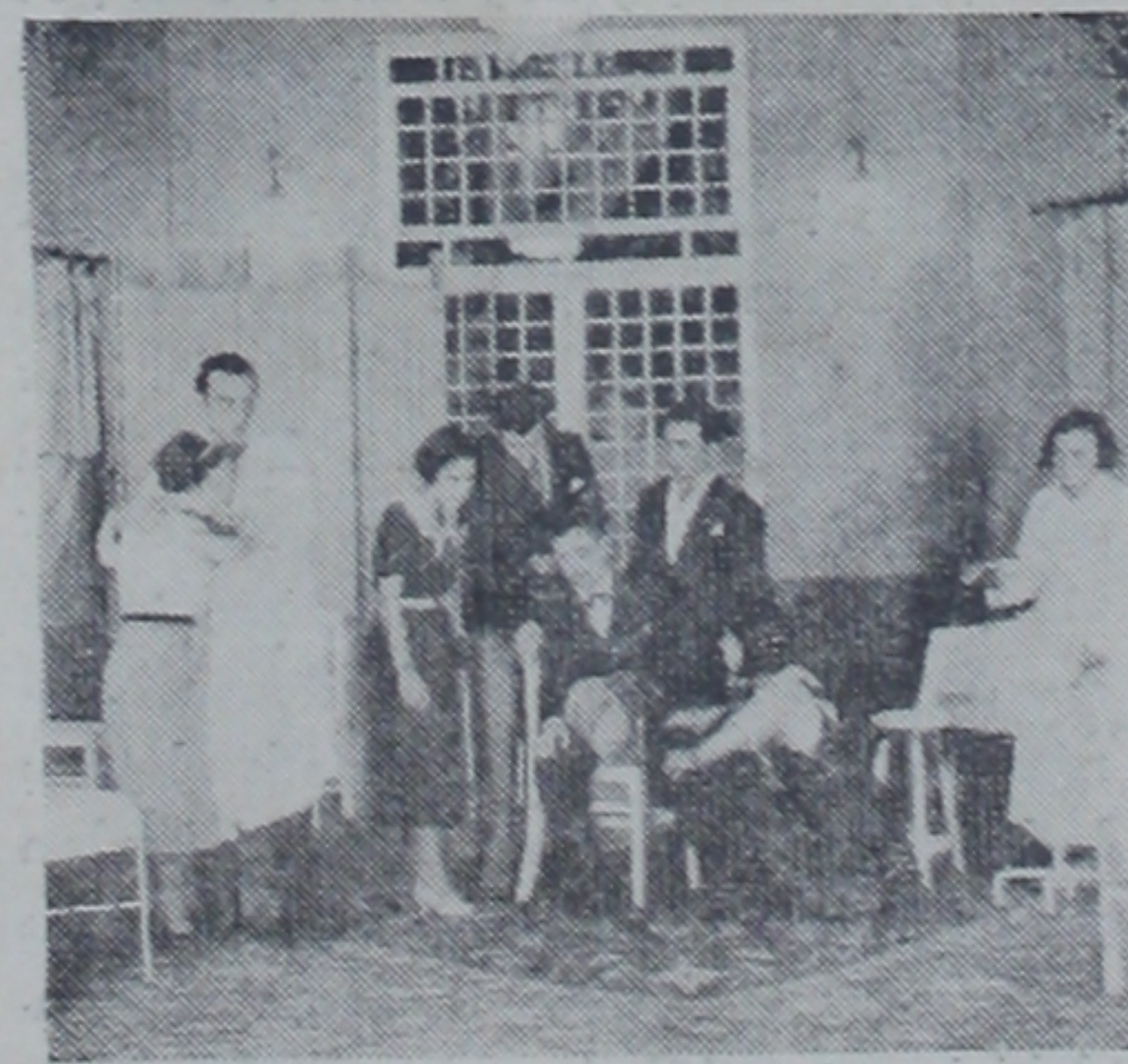
Hükümet ve hususî muhasebeci de şehrin imarına gayret sarfolunmuştur. Atatürk bulvarı hizasında ve lise binası karşısındaki sahada keşif bedeli seksen bin lira olan bir hükümet konağının temeli atılmıştır. İleride burası, bütün devlet daireleri

ni bir araya toplar büyüklükte bir hükümet konağına malik olacaktır. Hususî muhasebe; büyük bir fidanlık kurdurmuş, hastaneye önem vermiş ve diğer bayındırlık işlerini bulduğu imkân dairesinde yapmıştır.

Cumuriyetten önceki Antebi beller bugün bu güzel şehri tanıyan yorlar. Geçen her gün bir kötüyü geriye beraber götürmekte yerine iyi ve ileri gelmektedir.

935 yılı bütçesi 150 bin liraya varan uray çalışmaları yukarıda saydıklarımızla kalmış olmayıp Suburcu caddesine bir şehir ayar saati diktir-

Anteb Halkevindeki temsillerden bir sahne

mek, 3400 metre kaldırım, 100 metre lağı inşaatı yapmak, bağırsak hane kurmak, mezarlıkları tanzim ve ağaçlamak, itfaiye teşkilatını takviye ve saire gibi hizmetler de görülmüştür.

Şehrin sağlık durumu

Sağlık işleri pek yolunda gitmektedir. Şehrin ihtiyacını karşılayacak şekilde 75 yataklı ve muhtelif pavilyon ve polikliniklere malik bir memleket hastanesiyle bir trahom sağ-

Antebte kültür

Merkezde 530 mevcudu olan muntazam bir lise, orta mektep ve ihtiyaca kâfi gelir sayıdaki ilk okul vardır. Vali; bilhassa köy okullarına fazla önem vermekte ve her köyde bir köy okulu kurulması çarelerini aramaktadır. Bu teşebbüste bir dereceye kadar muvaffak olunmuş ve sınırlı köylerinden bir çokları kültür ocaklarına kavuşmuştur. Halkevince örnek ittihaz edilen on köyde de birer okul kurulmuştur.

Sosyal hayat

Gazi Anteb'de sosyal hayat da bu varlıklar sayesinde yükselmıştır. Halkevi tarafından tertip olunan toplantılara ekseriya büyük bir halk kütlesi iştirak etmektedir. Çarşaf ve peçe henüz baki ise de alman tedbirler dolayısıyla bu sıhhatte uygun olmıyan giyeceğin de yakın bir zaman sonra maziye karışmış olacağı muhakkaktır. Bir kelime ile Gazi Anteb her gün bir parça inkişaf eden ve demiryoluna kavuştuktan sonra bu inkişafı hamle şekline sokacak olan şarkın incisidir.

Dün satışa çıkarılan

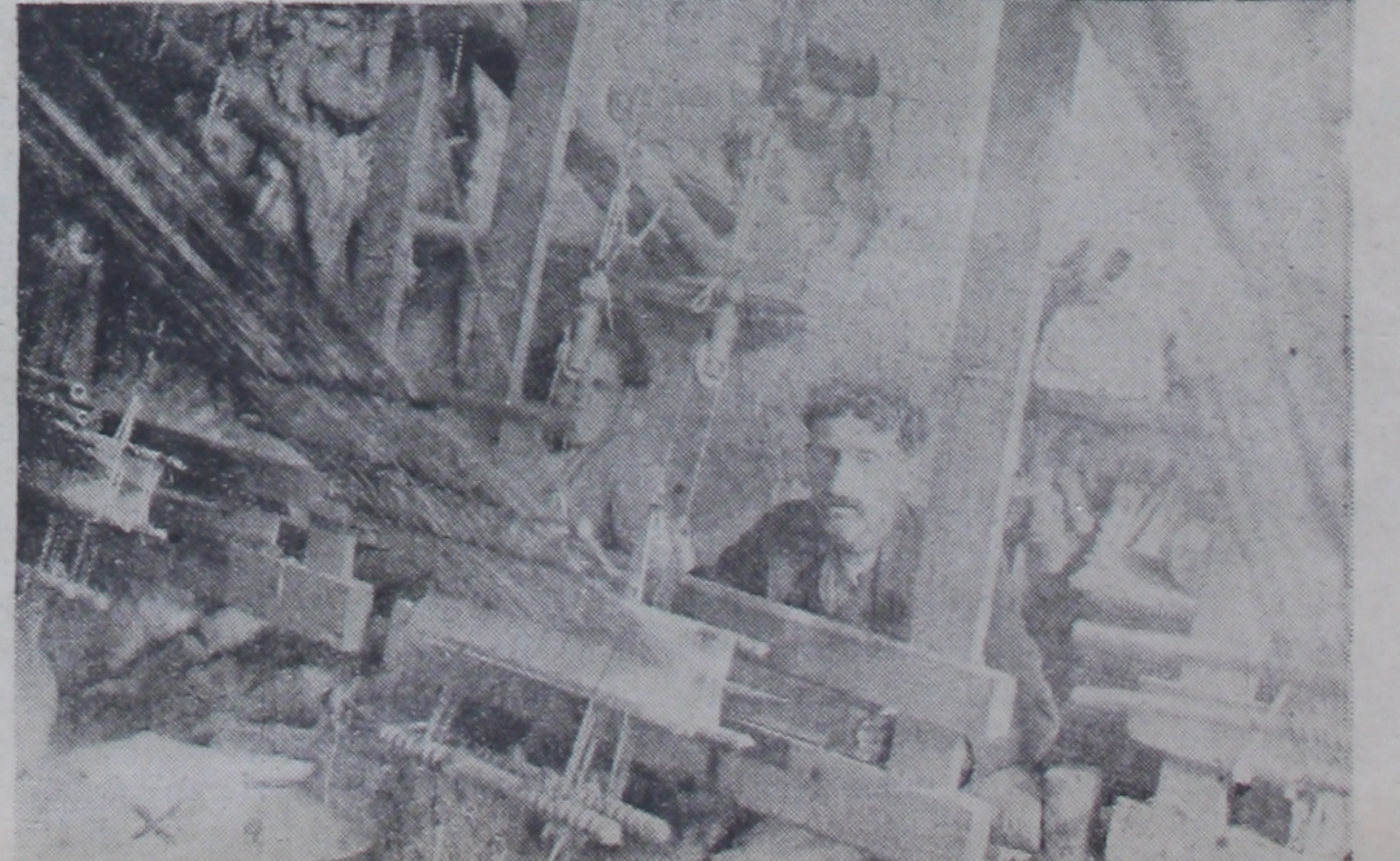
Sivas - Erzurum tahvil-leri ile yakın bir gelecekte bu büyük hattın da açılma törenini yapacağız

Demirağ, tezgâh başındaki bu yurdadşlara makine ve tekniğin yaratıcı kudretini öğretecektir. Yakın yıllarda Anteb'in bu el tezgâhları'nın işlediği yerlerde büyük kombinaların yük seldiğini göreceğiz.

Şarkî marineri, asfalt ve ağacı cumuriyetten sonra gördü

Rahat etmek istersen i)
Aptaman yaptırırken parane,
Adapazarı Türk Ticaret Bankası na
yattır

Jandarma Genel komutanlığı satılma komisyonundan :

- 1 - Kapalı zarf eksiltmesinde verilen fiatın tam değerinden görülmemesinden (55) elli beş kuruş tahmin bedelli (10,000) on bin kilo Vazelin pazarlıkla 27.11.1935 çarşamba günü saat (15) de J. GN. Komutanlığı kuragında satın alınacaktır.
- 2 - Şartnameler parasız komisyonumuzdan alınabilir. Eksiltme ye girmek isteyenlerin pazarlık günü ve saatında (414) dört yüz on dört lira (50) elli kuruşluk makbuz veya banka mektubu ile komisyonumuza baş vurmaları. (3329) 1-5128

Çubuk şarbaylığından:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş Çubuk kasabası dahilinde altı çeşmeye getirilecek su tesisatıdır. Tesisatın keşif bedeli 842 lira 95 kuruştur.
- 2 - Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele
C - Keşif evel raporu
D - Su tesisatına ait plan
İstiyenler bu şartname ve evrakı bilâ bedel şarbaylıktan alabilirler.
- 3 - Eksiltme 26.11.1935 salı günü saat 16 da Çubuk belediye dairesinde yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme açık eksiltme usulü ile yapılacaktır.
- 5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 63 lira 22 kuruş muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olması lazımdır.
1 - Ticaret odasına kayıtlı bulunduguna dair vesika
2 - İsteklilerin su tesisatı mühendisleri olduklarına dair vesikaları ibraz etmeleri lazım geldiği ilân olunur. (3367) 1-5182

Ankara Evkaf müdürlüğünden :

Erzurum mahallesinde istasyon caddesinde yeni 171 eski 545 N. lu dört oda bir mutbah, banyo ve elektrik tesisatı bulunan ev kiraya verilmek üzere 14-11.1935 gününden itibaren on gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. 25.11.1935 pazartesi günü saat onbeşte kati ihalesi yapılacaktır. Kiralamak isteyenlerin Ankara Evkaf Müdürlüğüne gelmeleri. (3395) 1-5223

Dokuzuncu K.O. yoklama komisyonu Reisliğinden:

Kitaat ihtiyacı için 550 bin kilo un kapalı zarf ile münakasaya konmuştur. İhalesi 2.12.1935 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminat 4689 liradır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirak edeceklerin muayyen günde ihale saatından bir saat evvel teklif mektupları ile kanunun 32, 33, 34 üncü maddeleri ahkâmına göre vermiş bulunacaktır. (3345) 1-5151

Bir aşk böyle bitti

Paula Vessely — Willy Forst

REVUE Saati

80 senelik bir tecrübe mahsulüdür.

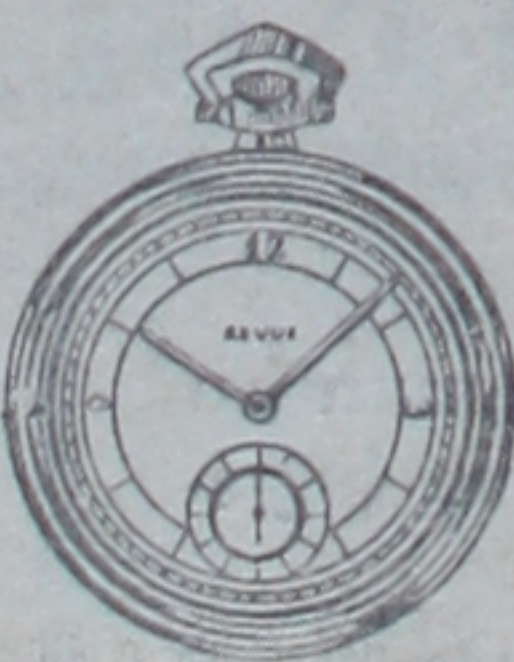
Her nevi kol ve cep saatleri

Kontörler, Kronograflar

Spor saatleri

Bağlica saatçilerde satılır.

RİZA TEVFIK, Saat Ticarethanesi, Ankara, Bankalar Cad. 8

Ankara Nümune hastanesi baştabibliğinden:

Kapalı zarf usulü ile münakasaya konulan 309 kalem alati cerahiye ve Tıbbi malzemenin ihale gününde talip zuhur etmediğinden pazarlıkla mübayaaya edilmek üzere on beş gün müddetle tekrar münakasaya konulmuştur. Talip olanların 25 Teğrisani 935 pazartesi günü saat 10 da hastanede teşekkül eden komisyona teminatları ile birlikte müracaatları ilân olunur. (3343) 1-5143

İnhisarlar umum Müdürlüğünden:

- 1 - Cetvellerinde lazım tadilat icra edilmesinden dolayı Kabatasta yapılacak "45,000,, lira muhammen bedelli ambar binası inşaatının kapalı zarfla eksiltmesi 26.11.1935 tarihine müsadif salı günü saat 16 ya ve Tekirdağı şarap fabrikasında yapılacak 48000 lira muhammen bedelli kav ve teferriatı inşaatının kapalı zarfla eksiltmesi de 27.11.1935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 ya talik edilmiştir.
- 2 - Yeniden müracaat edecekler 225 kuruş mukabilinde şartname alabilecekleri gibi bunları evvelce almış olanlar da tashih ettirmek üzere hergün Kabatasta levazım ve mübayaat şubesine gelebilirler.
- 3 - Eksiltmeye girecek olan istekliler yukarıda tayin edilen gün ve saatın bir saat evvel kanunun tarifati dairesinde kapalı zarfları yüzde 7,5 muvakkat güvenme paraları ile birlikte komisyon reisine mkbuz mukabilinde vermelidirler. (7030) 1-5142

Ankara valiliğinden :

- 1 - Onuncu yıl, Etimesut ve Kızılcahamam yatı okulu öğrencilerine çamaşır, iç ve dış elbise, fotin, terlik, açık eksiltme ile ayrı ayrı alınacaktır.
- 2 - İstekliler ayrı, ayrı olan şartnamelerinde yazılı muhammen paranın yüzde 7,5 nisbetinde para, tahvilât, esham ve banka makbuzu ile eksiltmeye gelebileceklerdir.
- 3 - 25.11.1935 pazartesi günü saat 15 de Ankara Valiliği konagında il süreli komisyonu önünde yapılacaktır.
- 4 - Bu eşyaların onarılan değeri (7 238) lira (35) kuruştur.
- 5 - Talibler şartnameyi, nümuneleri görmek için hergün Ankara Kültür Direktörlüğüne müracaat edebilirler. (3406) 1-5257

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

- 1 - Barnizon dahilindeki kitaat ve müessesat eratının ihtiyacı için 60,000 kilo kuru fasulye 23.11.1935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Eksiltmeye konulan kuru fasulyanın mecmu tutarı 9000 lira olup teminatı muvakkatesi 675 liradır.
- 3 - Eksiltme Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonunda yapılacak ve şartname komisyonumuzdan her gün görülebilir.
- 4 - İsteklilerin teminatı muvakkate makbuz veya bank mektuplarına havi kapalı zarflarını kanunî şekilde tanzim ederek münakasasının yapılacağı belli gün ve saatten en az bir saat evvel mezkûr komisyona vermeleri. (3284) 1-5038

İLÂN

- 1 - Garnizon dahilindeki kitaat ve müessesat eratının ihtiyacı için 30,000 kilo nohut 22.11.1935 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Eksiltmeye konulan nohudun mecmu tutarı 7500 lira olup teminatı muvakkatesi 562 lira 50 kuruştur.
- 3 - Eksiltme Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonunda yapılacak ve şartname komisyonumuzdan her gün görülebilir.
- 4 - İsteklilerin teminatı muvakkate makbuz veya bank mektuplarına havi kapalı zarflarını kanunî şekilde tanzim ederek münakasasının yapılacağı belli gün ve saatten en az bir saat evvel mezkûr komisyona vermeleri. (3285) 1-5039

İLÂN

- 1 - Askerî fırın damının aktarılması pazarlıkla yaptırılacaktır.
- 2 - Eksiltme 7.12.1935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - Şartname ve keşfi komisyonumuzda hergün parasız olarak görülebilir.
- 4 - Aktarılabilecek olan bu işin keşfi 546 lira olup teminatı muvakkatesi 40 lira 95 kuruştur.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin bu işlerde ehliyeti olduklarına dair vesika göstermeleri mecburidir.
- 6 - İsteklilerin belli gün ve saatte teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte komisyonumuza gelmeleri. (3441) 1-5284

İLÂN

Çatalca müstahkem mevki komutanlığı için 240,000 kilo un kapalı zarf usulile alınacaktır. Muhammen tutarı 42200 liradır. İlk teminatı üç bin iki yüz kırk liradır. Eksiltmesi 6.12.1935 cuma günü saat 15 dedir. Şartnamesi 250 kuruş mukabili verilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2, 3. üncü maddelerindeki vesailerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıdaki satın alma komisyonuna vermeleri. (3433) 1-5282

İLÂN

Kırıkkale askeri sanatlar mektebi için alınacağı ilân edilen 18 kalem spor malzemesinden sarfı nazar edilmiştir. (3434) 1-5283

İLÂN

- 1 - Kırıkkaledeki askeri sanat okulunun elektrik tesisatı açık eksiltme suretile yaptırılacaktır.
- 2 - Eksiltme 6.12.1935 tarihine müsadif cuma günü saat on beşte Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - Şartname ve keşfi parasız hergün komisyonumuzda görülebilir.
- 4 - Tesisatın keşfi 1997 lira 52 kuruş olup teminatı muvakkatesi 149 lira 82 kuruştur.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin bu işin ehli olduklarına dair vesika göstermeleri zaruridir.
- 6 - İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte komisyonumuzda bulunmaları. (3443) 1-5286

İLÂN

- 1 - Cebeci askeri hastahanesinin mutfak ocaklarının tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır.
- 2 - Eksiltme 6.12.1935 tarihine müsadif cuma günü saat 11 de Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - Şartname ve keşfi komisyonumuzdan parasız olarak görülebilir.
- 4 - Yaptırılacak olan ocakların keşfi 560 lira olup teminatı muvakkatesi 42 liradır.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin bu işin ehli olduklarına dair vesika göstermeleri mecburidir.
- 6 - İsteklilerin belli gün ve saatte teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte komisyonumuzda bulunmaları. (3442) 1-5285

Türk Hava Kurumunun Büyük pıvangosu

ŞİMDİYE KADAR BİNLERCE KİŞİYİ
ZENGİN ETMİŞTİR

2. ci keşide 11. 1. ci kânun 1935 tedir.

Büyük ikramiye **30.000**
Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10. 000 liralık
ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Ankara Sanat Okulu

Direktörlüğünden :

Okulumuz ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı ve fiyatı yazılı olan giyim ve döşeme gereçleri ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İstekli olanların nümuneleri görmek ve fazla malumat almak için hergün okul direktörlüğüne ve eksiltmeye gireceklerin 5 1. kânun 1935 pazartesi günü saat 14 te Ankara Kültür Bakanlığında okullar sağışmanlığındaki alın satım komisyonuna baş vurmaları. (3390)

Cinsi	Mikdarı	İlk tahmini fiyatı	Tutarı	Muvakkat teminatı
2. — Linelyom ve döşeme kartonu	590 metre	32 1. — Harici elbise	2160 00	162 00
5/400	2243.00	169.00	120 takım	18

1-5236

Ankara valiliğinden :

- 1 - İlk okullara açık eksiltme ile 800 tane yoklama ve sınıf defterleri bastırılacaktır.
- 2 - Bu defterlerin onarılan değeri (750) liradır.
- 3 - Bu defterlerin ihalesi vilâyet konagında il süreli komisyonu üyeleri önünde 28.11.1935 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.
- 4 - Talipler oranlanan bedelinin yüzde 7,5 olan 56 lira 13 kuruş teminatı muvakkateyi bir gün evvel Ankara özel sağış direktörlüğü veznesine yatırmış bulunacaklardır.
- 5 - Şartnameyi görmek isteyenler hergün Ankara Kültür Direktörlüğüne müracaat edebileceklerdir. (3405) 1-5258

Ankara Urayı su işleri direktörlüğünden:

Biri 150 diğeri, 100 milim kutrunda ve tipleri ölçü ve ayar direktörlüğünce kabul edilmiş iki tane voltman su sayıcısı ve vakorları satın alınacaktır. Teslim yeri Ankara Su İşleri Direktörlüğü anbardır. 5.12.1935 gününe kadar tekliflerini Ankara Urayı Su İşleri Direktörlüğüne bildirmeleri. (334) 1-5215

Beşortak İnşaat Şirketi direktörlüğünden:

Evvelce gazetelerle Direktör arandığı ilân edilmişti. Vukubulan müracaatlar tetkik ve münhaller doldurulmuştur. Beyhude yerine müracaat edilmemesi ilân olunur. (3364) 1-5144

Antalya ilbaylığından:

Ulus gazetesinin 23-8.1935 ve 5055 sayılı nüshasında kapalı zarf usulile satılığa çıkarıldığı ilân edilen vilâyet emlakinden 6000 lira muhammen bedelli Ziraat makinaları tamirhanesine talip çıkmadığından 6.12.1935 cuma günü saat 15 se kadar pazarlığa konulmuştur. İstiyenlerin Vilâyet Daimî enclümenine müracaatları bildirilir. (3352) 1-5158

Ankara Müstakil Jandarma Taburu kumandanlığından:

1 - Jandarma müstakil taburu eratının bir yıllık ihtiyacı için kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan birinci çeşit ekmeğin ve tabur hayvanlarının bir yıllık arpa ve kuru otun miktarı ve tahmin bedeli ikinci maddede yazılıdır. İsteklilerin eksiltme gününde yazılı saatden bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunacaklardır. Eksiltme şartnamesi parasız olarak tabur karargahından alınacaktır.

2 - Satın alınacak birinci çeşit ekmeğin miktarı azami 125000 asgarî 120000 kilodur. İlk teminatı 1172 liradır Kuru otun miktarı azami 120000 asgarî 100000 kilodur; ilk teminatı 540 liradır. Arpanın azamî miktarı 170000 asgarî 150000 kilodur ilk teminat 765 liradır.

3 - İşbu erzakların ayrı ayrı eksiltmesi yapılacaktır. (3351) 1-5195

Ath Spor Kulübü müdürlüğünden:

Türkiye atlı spor kulübü seyisleri için imal edilecek (41) giyim gizme eksiltme usulile talibine ihale edileceğinden taliplerin ihale günü olan 25.11.1935 pazartesi günü kulüp binasına gelmeleri ilân olunur. (3425) 1-5277

Atlı Spor Kulübü müdürlüğünden:

Türkiye atlı spor kulübü hayvanları için mübayaaya olunacak (175) bin kilo yulaf 25/T.Sani/1935 pazartesi günü saat 11. de talibine ihale edileceğinden taliplerin yevmi mezkûrda kulüp binasına gelmeleri ilân olunur. (3424) 1-5276

Devlet Demiryolları ve L manları Umum Müdürlüğü ilânları

Aşağıda isim, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminat yazılı gaz ve yağlar üç parti ve hizalarında gösterilen tarihlerde Ankara İdare binasında Merkez dokuzuncu eksiltme komisyonunca saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu eksiltmelerden herhangi birisine girmek isteyenlerin buna ait teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari keza kanunun 4 üncü maddesi mucibince ise girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler 208 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden alınabilir. (3391)

İ S İ M	Miktar (Ton)	Muhammen Bedel (Lira)	Muvakkat Teminat (Lira)	Eksiltme Tarihi
1 — Rezidü	800	72000	4850	9-12-35
2 — Şürşof yağı Silindir "	200) 20)	45200	3390	10-12-35
3 — Gaz Pis gaz	175) 70)	41650	3123,75	11-12-35

1—5226

İLÂN

Muhammen bedeli 5620 lira olan 19000 kilo muhtelif ebatta çinko levha 23 birinci kanun 1935 pazartesi günü saat 15,30 da Ankara İdare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 421,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankara malzeme dairesinden ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünden dağıtılmaktadır. (3419)

1—5275

İLÂN

Aşağıda, isim, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminat yazılı malzeme iki partide ve hizalarında gösterilen tarihlerde Ankara İdare binasında ve saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu eksiltmelerden herhangi birisine girmek isteyenlerin buna ait teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini eksiltme günü saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartname Ankara malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm müdürlüğünden parasız olarak tedrik olunabilir.

İsmi	Miktarı	Muhammen bedeli lira	teminatı lira	tarihi
1) Sürat kontrol saati yedeği	59 kalem	1150	85,25	24.12.935
2) Heintz sistemi sofaj çantası	165 adet	825	61,88	25.12.935

1—5274

Sinop Şarbaylığından:

Kondansa ile mücehhez 75 beygir takatında Locomobil ile çalışmakta olan elektrik fabrikası makinistliğine otomobil ile naklolunur. Belediyemiz itfaiye makinistliği vazifesini görmek ve memleket saatine bakmak şartile şehri 75 lira ücretli bir makinist alınacaktır. İstekliler İstanbul belediyesi heyeti fenniyesine imtihanını ıcrâ ettirecek ve alacağı vesika ve diğer vesakilerle birlikte ilkkânunun 935 iptidasına kadar belediyemize müracaat eylemeleri. (7263)

1—5288

Ankara valiliğinden:

Yılı	ismi	sanatı	Ticarethane mevzii vergi matrahı
931	Cevdet Demiralp	avukat	Çocuk sarayı caddesi 460 lira
Bidayeten	tarholunan vergi		Tetkiki itiraz komisyonunca kabul edilen miktar
Lira K.			
Aslı	32	20	
Zam	32	20	
	64	40	terkin

Vergi matrahı

Yılı	ismi	sanatı	Ticarethane mevkii	Lira K.
932	Cevdet Demir	avukat	Çocuk sarayı caddesi	1200 00
Bidayeten tarholu-	Tetkiki itirazat komisyonunca	Temyiz ko-		
nan vergi	kabul edilen mi kdar	misyonunca		
		kabul edilen miktar		
Lira K.		Lira K.	Lira K.	
144 00	aslı	aslı 120 00.	120 00	
144 00	zam	zam 120 00.	120 00	
288 00		240 00	240 00	

Tetkiki itirazat komisyonu hulasası

Esas No.	490	Mükellefin ismi	Tarholunan vergi miktarı
Karar No.	354	Müteahhit Cevat Demir	Lira K.
			32 20 aslı
			32 20 zammı
			64 40

Muteriz Cevat Demiralp 2300 lira mukabilinde yaptığı teahhüt kendi namına olmayıp vekili umumisi bulunduğu İstanbul Galata'da tüccardan Tomas Keseryan ve mahdumları ticarethaneleri namına yapmış olduğundan kendisine vergi tarhi icap etmeyeceğini ve bu cihetten dolayı mezkûr ticarethane vergisini vermiş olduğunu beyan etmekte olmasına ve yapılan resmi tahkikat neticesinde mezkûr teahhüt bedeli olan ve Cevat Demiralpa vergi tarhına esas itiraz edilen 2300 liranın mumaileyh Tomas Keseryanın ticarethanesinde musaddak defterde mukayyet bulunduğu tahakkuk etmekte olmasına ve bir parandan dolayı iki defa vergi almak kanununa muhalif bulunmasına binaen mumaileyh Cevat Demiralp hakkında tarholunan ve bir misli zam edilen 64 lira 40 kuruş vergi kaydının terkinine ve Beyoğlu tahakkuk müdüriyetinin 19.5.934 tarihli cevabında Cevat Demiralpın bu teahhüde tevassut ettiğinden dolayı aldığı komisyon miktarı üzerine vergi tarhedilip edilmediği meçhul kaldığı bildirilmekte olduğundan bu cihet hakkında tetkikat ıcrası ve tahakkuk edecek vaziyet ve neticeye göre muamele yapılması lüzumuna ve evrakın tahakkuk müdüriyetine tevdiine 1.12.1934 tarihinde müttetfikan karar verildi. (3414)

Temyiz komisyonu kararısüreti

Mükellefin işi ve adı	Kazası Kayıt No.	No.	Tarihi
Avukat Cevat Demiralp	Ankara 3160	1423	24.3.935
Tahakkuk memurluğunun gayri varit itirazının reddine ve tetkiki itiraz komisyonunun kararı kanun hükümlerine muvafık bulunmuş olmakla kararı mezkûrın tasdikine ittifakla ıkarar verildi. Yukarıda adı yazılı Yeğenbey şubesi mükelleflerinden avukat Cevat Demiralpın halen neredede bulunduğu öğrenilemediğinden (93) yılı ihbarnamesi için ilân tarihinden itibaren 30 gün zarfında (93) itiraz hakları olmak şartile ihbarname ve karar teltig makamına kaim olmak üzere ilân olunur.			1—5273

Milli Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları

BİLİT

- 1 — 21000:22000 kilo toz şeker kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Hepsinin biçilen ederi 6000 lira ve ilk inanç parası 450 liradır.
- 3 — İhalesi 22.11.1935 cuma günü saat 15 dedir.
- 4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2. 3. inci maddelerinde istenilen bilgelere teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel M.M. vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (3263) 1—5021

BİLİT

- 1 — 770 metre muhtelif ebatta bakır boru pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Hepsinin biçilen ederi 450 lira ilk inanç parası 33 lira 75 kuruştur.
- 3 — İhalesi 2.12.935 pazartesi günü saat 11 dedir.
- 4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün saat 15 den 16 ya kadar, eksiltmeye gireceklerin de 2490 sayılı kanunun 2. 3. üncü maddelerinde istenilen bilgelere ihale günü M. M. V. satın alma komisyonuna varmaları. (3375) 1—5199

BİLİT

- 1 — Hepsine biçilen eder 150 bin lira olan 40000 600 bin metre çamaşırlık bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhalesi 4 birinci kanun 935 çarşamba günü saat 15 dedir.
- 3 — İlk inanç parası 8750 liradır.
- 4 — Şartname 750 kuruş M. M. V. satın alma Ko. dan alınır.
- 5 — Eksiltmeye girecekler ilk inanç parası mektup veya makbuzlarla kanunun iki ve üç üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (3376) 1—5200

İLÂN

- 1 — 33000:34000 kilo kuru fasulya kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Hepsinin biçilen ederi 5000 lira ilk inanç parası 375 liradır.
- 3 — İhalesi 22.11.1935 cuma günü saat 11 dedir.
- 4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2. 3. inci maddelerinde yazılı bilgelere teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel M. M. vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (3264) 1—5022

BİLİT

- 1 — Hepsine biçilen eder 100 bin lira olan 300 ila 400 bin metre çamaşırlık bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhalesi 4 birinci kanun 935 çarşamba günü saat 14,30 dardır.
- 3 — İlk inanç parası 6250 liradır.
- 4 — Şartname beş liraya M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alınır.
- 5 — Eksiltmeye girecekler ilk inanç parası mektup veya makbuzlarla kanunun iki ve üç üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (3377) 1—5201

BİLİT

- 1 — 6700:7000 kilo gürge o. dunu açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Hepsinin biçilen ederi 1514 lira ilk inanç parası 113 lira 55 kuruştur.
- 3 — İhalesi 23.11.1935 cumartesi saat 11 dedir.
- 4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2. 3. inci maddelerinde istenilen bilgelere ihale günü M.M.V. satın alma komisyonuna varmaları. (3262) 1—5020

İmtiyaz sahibi ve Başmü
harriri Falih Rifki ATAY
Umumi neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü Nâsuhî
BAYDAR
Çankırı caddesi civarında
Ulus Basımehinde basılmıştır.

Türk antrasiti g e l d i

Ekonomik, sıhhi, ucuz, her yerde yanar. Sipariş kabul yeri

Adapazarı

Türk Ticaret Bankası

Ankara merkez şubesi: Işıklar caddesi dairei mahsusa Telefon: 2316

Daima genç daima güzel KANZUK Balsamin kremi

Elli senelik bir maziye malik ve dünyanın her tarafında takdir kazanmış güzellik kremidir. Cildinizin güzellik ve tazeliğini daima muhafaza eder. Balsamin kremi memleketimizin kibar mehafilinde rağbet görmüş ciddi bir kremdir. Çilleri ve buruşukları izale ederek tene fevkalâde bir cazibe bahşeder. Ruhnüvaz kokusu ile ayrıca şöhrat kazanmıştır. Balsamin kremi katiyen kuru rumaz. Teninizin lâtif tazeliğini, cildinizin cazip taravetini ancak krem Balsamin ile meydana çıkarabilirsiniz. Bir defa Balsamin kullanan başka krem kullanamaz. Tanınmış itriyat mağazaları ile büyük ecza evlerinde bulunur.

Doktor

Hilmi Koşar

Cebeci Hastahanesi Cilt, Saç, Zührevî hastalıklar Müttehasss

Balıkpazarında Polis noktası karşısında, Çıkrıkçılar yokuşu alt başındaki evinde, Hastalarını her gün öğleden sonra kabul eder. Telefon: 3506

Doktor

Ali Maruf Ünver

DERİ, FİRENGİ VE BELSO. GÜKLUĞU HASTALIKLARI MÜTEHASSISI

Tabakhane caddesi başında Al. tınış sokak No. 17. Hastalarını hergün 9 - 13 ve 15 - 20 ye kadar kabul eder. Telefon: 1298

Yeni Eczane

Zeiss gözlükleri, korsalar.

Kiralık daire

Dört oda banyo, elektrik ve havagazı. Kavaklıdere tenis mahalli karşısında. Alt kata müracaat. 1—5259

G. ve İnhisarlar Vekâletinden:

Gümrük ve İnhisarlar vekillliği neşir işleri için müsabaka ile bir mütercim alınacaktır. En yüksek maaşın aslı elli beş liradır, buna mukabil 200 liraya kadar ücret verilebilir.

Müsabaka imtihanı 29.11.1935 günü saat 10 da Ankara ve İstanbulda yapılacaktır.

Müsabakaya girebilmek için memurin kanununun 4 üncü ve 5 inci maddelerinde yazılı memurluk veya müstahdemlik şartları ile beraber en aşağı lise derecesinde tahsil görmüş olmak, ve istek kâğıdı ile gerekli vesikalara 28.11.1935 günü saat 17 ye kadar Ankara Zat işleri müdürlüğüne İstanbulda gümrük Başmüdürlüğüne vermek ve buralardan alacakları basılı beyannameyi doldurup vermiş bulunmak, lazımdır.

Fransızcadan başka dil bilenler tercih olunur. (3435) 1—5287

Ankara Evkaf müdürlüğünden:

Muhammen bedel üzerinden alınacak muvakkat teminat

Lira Kr.	Muhammen bedel	No. sı	Mevkii	Cinsî dükkân
86 20	1150	151	Saraçlar	dükkân
22 50	300	150	" "	" "
60	800	55	Doğanbey	" "
107 50	1500	66	Boyacı Ali	" "
75	1000	80	Hacı Ayvaz	" "
60	800	82	Hanefi Bayazıt	kahvehane
37 50	500	98	Koyunpazarı	dükkân
60	800	100	" "	" "
38 50	700	101	" "	" "
60	800	102	" "	" "
60	800	104	" "	" "
66 50	900	105	" "	" "
66 50	900	106	" "	" "
45	600	112	Aslanhane	" "
37 50	500	121	Koyunpazarı	" "
45	600	125/54	" "	" "
60	800	141	Unpazarı	adiye dükkân
66 50	900	142	" "	" "

Yukarıda cins ve mevkilerle muhammen bedeli ve muvakkat teminatları yazılı akaratın mülkiyeti açık artırma usulü ile peşin para ile artırmaya konulmuştur. İhalesi kânunu evvelin 6 ncı cuma günü saat on beşte Ankara Evkaf müdürlüğünde yapılacaktır. İzahat almak isteyenlerin her gün Ankara Evkaf müdürlüğüne müracaatları. (3431) 1—5281

Kiralık apartıman

Çankaya caddesinde Sarıköşler karşısında yeni yapılan altıncı odalı apartmanın üç katı da 1. kânun başından kiralıktır. Saat 15 den sonra Belediyeye karşısın. da Mermerci zade hanında doktor Bay Hikmete müracaat. 1—5249

İLÂN ŞARTLARI

Behet	Behet
Sayfa Santimi	Sayfa Santimi
2	300
4	150
6	80
8	30 kuruştur.
1 —	Hayır işlerine ve yeni çıkan kitaplara aid ilânlardan % 15 tenzilat yapılır.
2 —	Zayı ilân bedelleri maktu yüz otuz kuruştur.
3 —	Tebrik, teşekkür, evlenme, vefat ve katı alâka ilânlardan maktuan beş lira alınır.

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Hariçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 " "	16 " "
3 Aylığı	5 " "	9 " "
Posta ücreti gönderilmeyen mektuplara cevap verilmez.		

SİNEMALAR

YENİ

BU GÜN BU GECE
Harpten sonra Fransaya sığınan bir Rus kadının aşkı, nefis ve heyecanlı bir film
NATAŞA (Rus Aşkı)
Alic Field - Jean Toulout

BU GECE

İspanya'nın orijinal dans ve musikişi heyecanlı boğa güreşleri
ISPANYOL DÂNSÖZÜ
Frances Drake — Georges Raft

KULÜP

KEMANLAR ÇALARKEN Güstav Fröhlich